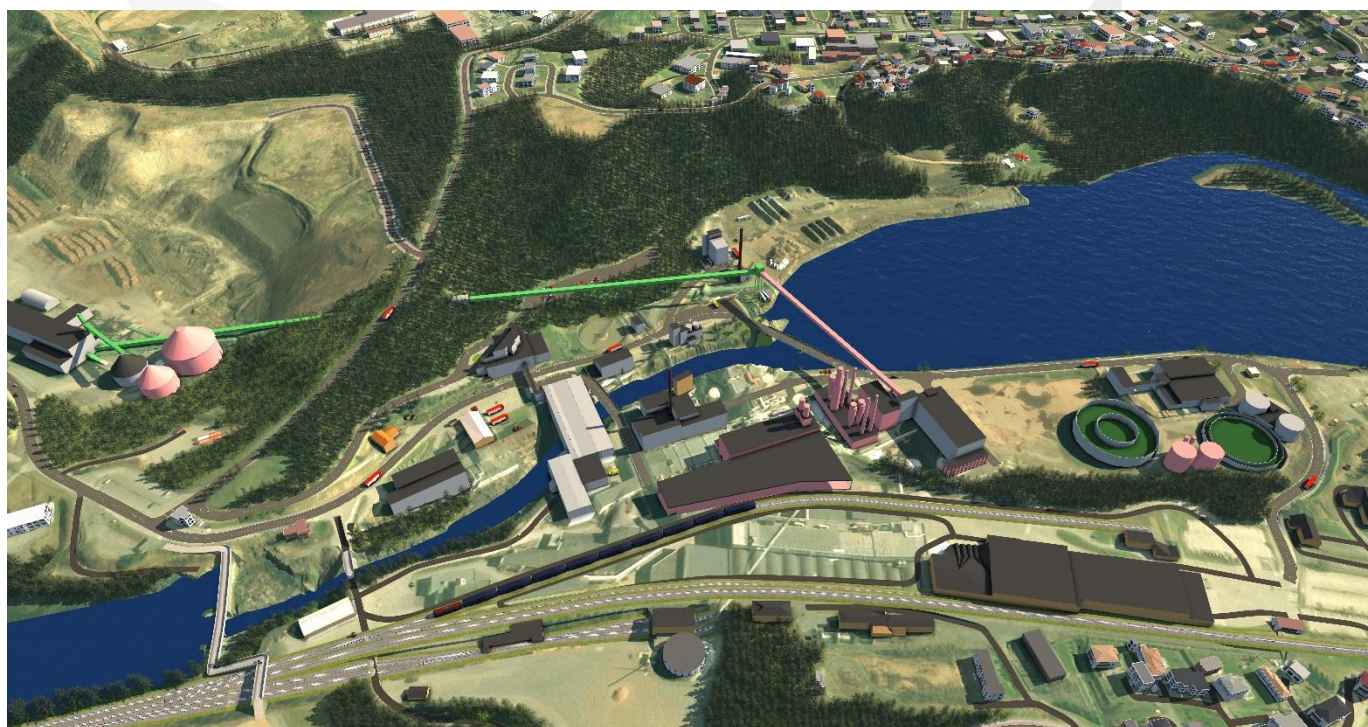

FOLLUM UTVIKLING AS

MELDING MED FORSLAG TIL UTREDNINGSPROGRAM – RE-ETABLERING AV TREFOREDINGSINDUSTRI PÅ FOLLUM

FOLLUM UTVIKLING AS

MELDING MED FORSLAG TIL UTREDNINGSPROGRAM – RE-ETABLERING AV TREFOREDINGSINDUSTRI PÅ FOLLUM

OPPDRAGSNR.

A242134

DOKUMENTNR.

A242134-PL-NOT-010-01

VERSJON

1

UTGIVELSESDATO

17.06.2022

BESKRIVELSE

Til informasjon - Melding med
forslag til utredningsprogram

UTARBEIDET

MGAN/HMKV

KONTROLLERT

TMEH/GMS/JNED

GODKJENT

JNED

INNHold

SAMMENDRAG	7
1 INNLEDNING	8
1.1 Bakgrunn	8
1.2 Hensikt	9
1.3 Tiltakshaver/Forslagsstiller	9
2 LOVGRUNNLAG OG SAKSBEHANDLING	10
2.1 Krav om konsekvensutredning	10
2.2 Videre prosess	10
2.3 Nødvendige tillatelser og ansvarlig myndighet	10
2.4 Plan og bygningsloven	11
2.5 Forurensningsloven med forskrifter	13
2.6 Vannressursloven	13
2.7 Vannforskriften	13
2.8 Brann- og eksplosjonsvernloven med underliggende forskrifter	14
2.9 Saksbehandling	14
3 GJELDENDE OVERORDNEDE PLANER OG RETNINGSLINJER	16
3.1 Statlige forutsetninger	16
3.2 Regionale forutsetninger	18
3.3 Kommunale forutsetninger	18
4 BESKRIVELSE AV TILTAKET	20
4.1 Lokalisering, størrelse og avgrensing av utredningsområde	20
4.2 Plassering og illustrasjon av bygninger, installasjoner og infrastruktur	26
4.3 Utforming, teknologi, omfang og målestokk	30

4.4	Bruk av naturressurser	34
4.5	Støy og forurensing	35
4.6	Risiko og sårbarhet	35
4.7	Alternative lokaliseringer	36
5	DAGENS SITUASJON/ANTATTE PROBLEMSTILLINGER	38
6	FORSLAG TIL UTREDNINGSPROGRAM	41
6.1	Metode	41
6.2	Beskrivelse av tiltaket	41
6.3	Forurensning til vann	42
6.4	Forurensning til luft	43
6.5	Grunnforurensning	43
6.6	Klima	44
6.7	Naturmangfold	44
6.8	Landskap	45
6.9	Kulturminner og kulturmiljø	45
6.10	Nærmiljø og friluftsliv	45
6.11	Trafikk	46
6.12	Støy	46
6.13	Risiko, sårbarhet og beredskap	46
6.14	Energiforbruk og kraftforsyning	47
6.15	Overvann	47
6.16	Lokale og regionale virkninger	48
6.17	Anleggsgjennomføring	48
6.18	Andre samfunnsmessige virkninger	48
7	Fremdrift	50

SAMMENDRAG

Follum Utvikling AS (ved BillerudKorsnäs AB og Viken Skog SA) planlegger å re-etablere treforedlingsindustri på Follum industriområde (Treklyngen industripark) i Ringerike kommune. Hensikten er å produsere papirmasse til bruk i papir- og pappemballasje.

Follum industriområde omfatter områdene til den tidligere papirfabrikken Norske Skog Follum, som ble nedlagt vinteren 2012. Noe tidligere bebyggelse er allerede revet, noe planlegges revet og noe skal etter planen gjenbrukes i tiltaket.

Lokaliseringen tilbyr både eksisterende infrastruktur, tilgang til lokalt råstoff og effektiv transport av ferdigvare. Reetableringen vil bidra til verdiskapning både lokalt og regionalt. Det er planlagt at fabrikken vil ha en årlig produksjonskapasitet på 300 000 tonn papirmasse.

Tiltaket som planlegges faller inn under *Forskrift om konsekvensutredninger* vedlegg 1 pkt. 18.1: "Industrianlegg for produksjon av papirmasse av tømmer eller lignende fibermateriale", og skal derfor konsekvensutredes.

Det er Miljødirektoratet som har ansvaret for behandlingen av denne meldingen med forslag til utredningsprogram, og den påfølgende konsekvensutredningen. Sistnevnte skjer som en del av deres behandling av utslippssøknaden som kreves for å gjennomføre tiltaket og sette i gang produksjonen.

Følgende temaer foreslås utredet:

- Forurensning til vann
- Forurensning til luft
- Grunnforurensning
- Klima
- Naturmangfold
- Landskap
- Kulturminner og kulturmiljø
- Nærmiljø og friluftsliv
- Trafikk
- Støy
- Risiko, sårbarhet og beredskap
- Energiforbruk og kraftforsyning
- Overvann
- Lokale og regionale virkninger
- Anleggsgjennomføring

Konsekvensutredningen vil bli utarbeidet på bakgrunn av det fastsatte programmet for utredningsarbeidet. Hvis det viser seg nødvendig, vil det bli beskrevet relevante avbøtende tiltak. Det skal utarbeides en sammenstillingsrapport for konsekvensutredningen.

1 INNLEDNING

Viken Skog og BillerudKorsnäs har gått sammen og etablert fellesforetaket Follum Utvikling AS, og planlegger å re-etablere treforedlingsindustrien på Follum industriområde (Treklyngen industripark) med en ny massefabrikk for produksjon av papirmasse i form av blekt kjemi termo mekanisk masse (heretter kalt BCTMP).

Follum industriområde omfatter områdene til den tidligere papirfabrikken Norske Skog Follum, som ble lagt ned vinteren 2012. I etterkant av nedleggelsen kjøpte Viken Skog hele fabrikkområdet med tanke på å etablere ny virksomhet med trevirke som utgangspunkt. Treklyngen er navnet på den delen av Viken Skog som jobber med utvikling av industriområdet, og dette prosjektet er et ledd i industrisatsingen til Viken Skog.

COWI AS er engasjert av Follum Utvikling AS for å bistå i prosessen med konsekvensutredning og andre myndighetsprosesser for planlagt prosjekt.

1.1 Bakgrunn

Etter nedleggelsene av Union (2006), Petersson (2012), Follum (2012) og Tofte (2013), er skognæringen i Norge avhengig av direkte eksport av et betydelig volum tømmer for å kunne forsyne sagbruksnæringen med tilstrekkelig råstoff. Follumområdet er funnet å være det best egnede stedet for etablering av ny norsk treforedlingsindustri. Stedet kombinerer tilgang på et betydelig regionalt råstoffgrunnlag med andre viktige faktorer som gode løsninger for inn- og utgående logistikk, gjenbruksmuligheter av svært verdifull industriell infrastruktur, tilgang på elektrisitet og vann, samt en god resipient med en svært lang industriell historie fra lignende type industri.

Gjennom etablering av et produksjonsanlegg for BCTMP, og et strategisk samarbeid mellom Viken Skog og BillerudKorsnäs, vil skognæringen oppnå god balanse i det norske virkesmarkedet. I tillegg vil sagbruksindustrien få en viktig avtager industriflis, som i dag i betydelig grad går til eksport. Gjennom samarbeidet med BillerudKorsnäs i fellesforetaket Follum Utvikling vil Viken Skog også styrke sin posisjon som industriell aktør i den norske skogverdikjeden. Viken Skog er allerede en betydelig eier i norsk sagbruksindustri.

BillerudKorsnäs bruker i dag betydelig mengder BCTMP i sine emballasjeprodukter, først og fremst inn mot væskekartong og annen kartong som carton board. På grunn av endringer i produktportefølje og for å gi grunnlag for vekst vil volumet av BCTMP i egen produksjon øke betydelig i årene som kommer. BillerudKorsnäs dekker i dag sitt forbruk med en kombinasjon av innkjøpt markedsmasse og egen produksjon.

Driverne for økt eget forbruk er utvikling av produktportefølje, vekst, mer bærekraftige produkter og kostnadseffektivitet. Når det gjelder vekst, henger det nøye sammen med utvikling av emballaseløsninger fra ikke fossile råmaterialer. Det samme gjelder bærekraftperspektivet, men spesielt nevnes produksjon med lavt CO₂-avtrykk og utvikling av emballaseløsninger med lavere materialforbruk. Det siste vil påvirke CO₂-avtrykket i hele verdikjeden fra inntransport av råvarer, produksjon og hos sluttkunde og merkevare.

1.2 Hensikt

Hensikten med melding med forslag til utredningsprogram, dette dokumentet, er blant annet å beskrive lovgrunnlag og saksbehandling, gjeldende planer, planlagt tiltak og dagens situasjon på området samt beskrive fag-/temaområder som foreslås å konsekvensutredes ut fra en vurdering av hvilken betydning tiltaket vil ha på miljø og samfunn. Dette vil danne grunnlaget for temarapporter, ROS-analyser og annet arbeid som skal utføres i konsekvensutredningsprosessen. Videre vil utredningene sammenstilles i en konsekvensutredningsrapport som vil være vedlegg til søknad om utslippstillatelse for prosjektet.

1.3 Tiltakshaver/Forslagsstiller

Follum Utvikling AS (heretter kalt FU) er et nyetablert foretak og forslagsstiller for tiltaket. FU er et fellesforetak bestående av svenske BillerudKorsnäs AB og Norske skogeierforbundet Viken Skog SA.

Kort om BillerudKorsnäs AB:

BillerudKorsnäs produserer papir og emballasjemateriale som utfordrer tradisjonell emballasje for en holdbar framtid. BillerudKorsnäs er en verdensledende bedrift innen papir- og forpakkingsmateriale av premiumkvalitet produsert i nyfiber, og har et sterkt engasjement for bærekraft, kvalitet og kundeverdi. Selskapet har produksjonsenheter i Sverige, USA og Finland, cirka 5800 ansatte i flere enn 13 land og kunder i flere enn 100 land. BillerudKorsnäs har en årlig omsetning på cirka 37,2 milliarder SEK og er notert på Nasdaq Stockholm.

Hjemmeside - <https://www.billerudkorsnas.se/>

Kort om Viken Skog SA:

Viken Skog SA er Norges største skogeiersamvirke og tømmeromsetningsaktør. I 2012 kjøpte Viken Skog industriområdet Follum, nå Treklyngen Industripark, for å etablere ny treforedlingsindustri i Norge, primært basert på massevirke. Viken Skog har gjennom lang tid investert betydelige beløp for å sikre langsiktig avsetning av tømmer og utvikling i verdikjeden.

Historisk var skogeierforeningene som Viken Skog er tuftet på blant initiativtakerne og en betydelig investor i store deler av dagens skogindustri. Viken Skog var en av de største enkeltaksjonærene i Norske Skogindustrier ASA frem til mars 2012. I dag har Viken Skog industriengasjementer i Moelven Industrier ASA, RingAlm AS, Begna Bruk AS og Hallingdal Trepellets AS. I tillegg satses betydelig ressurser på utvikling av ny og fremtidsrettet skogindustri gjennom det heleide datterselskapet Treklyngen Holding AS.

Viken Skog jobber for å utvikle en komplett bærekraftig og fremtidsrettet verdikjede basert på skogens ressurser.

Hjemmeside - <https://www.viken.skog.no/>

2 LOVGRUNNLAG OG SAKSBEHANDLING

2.1 Krav om konsekvensutredning

Generelt er det et krav om at tiltak som kan ha vesentlige virkninger for miljø eller samfunn konsekvensutredes før eventuelle tillatelser gis. Tiltaket som planlegges av Follum Utvikling AS faller inn under *Forskrift om konsekvensutredninger* vedlegg 1 pkt. 18.1. Dette er tiltak som alltid skal konsekvensutredes: "Industrianlegg for produksjon av papirmasse av tømmer eller lignende fibermateriale".

Konsekvensutredningen (KU) skal identifisere og beskrive forhold som kan bli påvirket, og vurdere vesentlige virkninger for miljø og samfunn.

I forskriftens kapittel 5 orienteres det om krav til innholdet i en konsekvensutredning. Innholdet og omfanget skal tilpasses det konkrete tiltaket. Dette utredningsprogrammet angir hvilke temaer som er vurdert som aktuelle og i hvilket omfang de planlegges utredet.

2.2 Videre prosess

Det er Miljødirektoratet som har ansvaret for behandlingen av denne meldingen med forslag til utredningsprogram, og den påfølgende konsekvensutredningen. Sistnevnte skjer som en del av deres behandling av utslippssøknaden som kreves for å gjennomføre tiltaket og sette i gang produksjonen.

Miljødirektoratet gjennomfører høringen av meldingen med forslag til utredningsprogram, før fastsettelsen. Det fastsatte utredningsprogrammet er grunnlaget for konsekvensutredningen når det gjelder temaer, metode og datainnsamling.

Utredningsprogrammet fastsettes på bakgrunn av denne meldingen, innkomne merknader i høringen og Miljødirektoratets vurdering av hva som er beslutningsrelevante utredninger.

Høringen av meldingen kunngjøres på Miljødirektoratets hjemmesider: [Høring fra Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no). Informasjon om høringen planlegges også å annonseres i lokalavis og på Ringerike kommune sin hjemmeside.

2.3 Nødvendige tillatelser og ansvarlig myndighet

Nødvendige tillatelser som er identifisert nå er gjengitt i Tabell 1 – denne er nødvendigvis ikke uttømmende. Behovet for eventuelle andre tillatelser/konsesjoner vil avklares i prosessen videre.

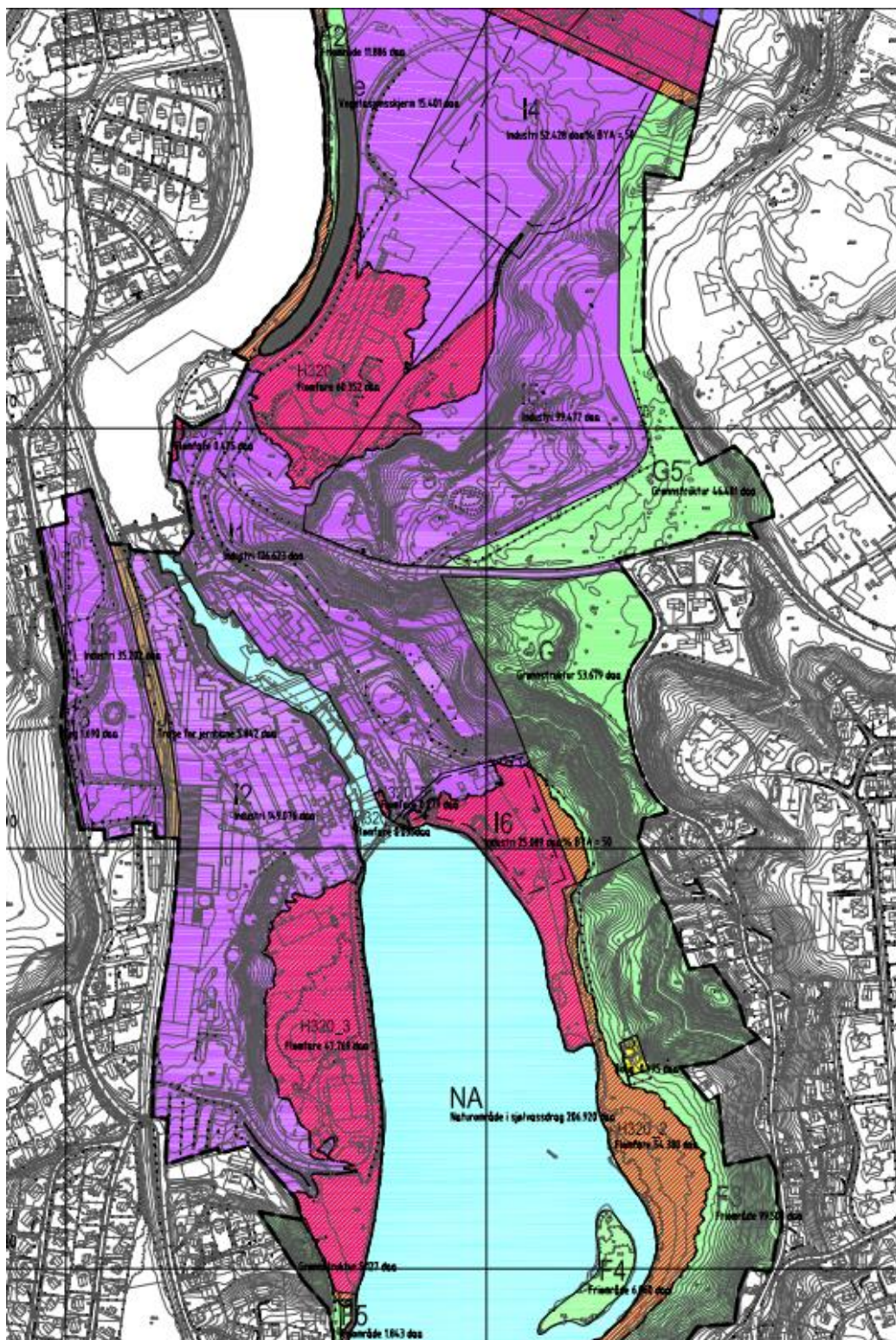
Tabell 1 - Nødvendige tillatelser (ikke nødvendigvis uttømmende)

Tillatelse/samtykke	Myndighet
Tillatelse til virksomhet/utslippstillatelse	Miljødirektoratet
Samtykke for lagring og håndtering av farlig stoff	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Arbeidstilsynets samtykke	Arbeidstilsynet
Byggetillatelse	Ringerike kommune

2.4 Plan og bygningsloven

Gjeldende reguleringsplan:

Det aktuelle området er regulert gjennom områdereguleringsplan for "Follum" (planID 342) med reguleringsformålet næringsbebyggelse – industri. Områdereguleringsplanen ble vedtatt 31.03.2011.

Figur 1 - Utsnitt av reguleringsplankartet. Lilla område er regulert til industri, rødt skravert område (H320) viser hensynssone for 200 årsflom og turkis viser naturområde i sjø og vassdrag.

Ifølge reguleringsbestemmelsene kan det innenfor områdene I1 og I2 oppføres ny bebyggelse, og maksimal utnyttelse og byggehøyder skal vurderes i forbindelse med byggesøknader.

Det er knyttet rekkefølgekrav til vurdering av grunnforhold og dokumentasjonen av faren for brann/eksplosjon, kjemikalieutslipp og akutt forurensning i forbindelse med nye industrianlegg.

Innenfor området I6 er det tillatt utnyttelse på inntil %-BYA= 50 %, og maksimal høyde på tak/gesims er angitt til 35 meter over terrengnivå. Piper, tårn og tanker kan ha større høyder.

Det er trukket en hensynssone for flomfare over deler av området (H320). I reguleringsplanen er det definert krav til flomsikring av bygninger og anlegg.

Tiltaket vurderes å være i tråd med gjeldende reguleringsplan, jf. beskrivelsen av tiltaket i kapittel 4.

Byggesak:

For å kunne starte å bygge kreves det at det gis byggetillatelse etter plan- og bygningsloven. En byggetillatelse vil bli delt i to, en rammetillatelse og igangsettelsestillatelse, jf. forskrift for byggesaksbehandlingen (SAK 10). Rammetillatelsen skal angi de ytre rammene for byggeprosjektet.

Når det kommer til byggesaksbehandling, fastsetter pbl § 21-5 den kommunale bygningsmyndighetens samordningsplikt mellom ulike fagmyndigheter.

2.5 Forurensningsloven med forskrifter

I forbindelse med tiltaket skal det søkes tillatelse til etablering og drift i henhold til forurensningslovens §11. Søknad om tillatelse leveres sammen med konsekvensutredningen. Konsekvensutredningen gjør rede for virkningen av de omsøkte utslippene.

Forurensningsforskriften og avfallsforskriften regulerer en rekke tema som angår etablering og drift av massefabrikken ved Follum. Det gjelder for eksempel håndtering av oljeholdig avløpsvann og sanitært avløpsvann, utslipp til luft og håndtering av farlig avfall. Relevante tema fra forurensningsforskriften og avfallsforskriften vil være inkludert i søknaden om tillatelse etter forurensningsloven.

2.6 Vannressursloven

Loven har som formål å sikre en samfunnsmessig forsvarlig bruk og forvaltning av vassdrag og grunnvann. Med hensyn til bruk av vann fra Begna er det så langt forutsatt at Follum Utvikling vil kunne dekke sine vannbruksbehov innenfor eksisterende private avtaler mellom rettighetshavere på industriområdet. Dette vil bli endelig avklart i utredningsprosessen.

2.7 Vannforskriften

Vannforskriften gir rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene. Ifølge vannforskriften § 4 skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. Med «forringelse» menes at tilstandsklassen endres og blir dårligere. En re-etablert massefabrikk ved Follum vil ha utslipp av rensert prosessavløpsvann til Begna eller Storelva (anleggets vannresipienter), med innhold av organisk stoff, partikler og næringssalter. Som en del av arbeidet med konsekvensutredning og søknad om tillatelse etter forurensningsloven vil vi lage en egen resipientvurdering for å dokumentere utslippets virkning på Begna, Storelva og Tyrifjorden.

2.8 Brann- og eksplosjonsvernloven med underliggende forskrifter

I produksjonsprosessen vil det brukes tilsatzstoffer som er definert som farlig stoff, og lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann og eksplosjonsvernloven) med underliggende forskrifter vil dermed komme til anvendelse. Loven har som formål å verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot brann og eksplosjon, mot ulykker med farlig stoff og farlig gods og andre akutte ulykker, samt uønskede tilsiktede hendelser.

De mest relevante forskriftene for planlagt tiltak som er underlagt brann og eksplosjonsvernloven er storulykkeforskriften og forskrift om håndtering av brannfarlig reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen (forskrift om håndtering av farlig stoff). Sistnevnte stiller krav etter § 17 at det skal innhentes samtykke når lagring av farlig stoff oppnår en viss mengde farlige kjemikalier som er definert i vedlegg I og vedlegg II i storulykkeforskriften. Planlagt fabrikk vil håndtere slike mengder farlig stoff at det utløser krav om innhenting av samtykke fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

Storulykkeforskriften:

Planlagt fabrikk vil være omfattet av storulykkeforskriften på grunn av at det vil håndteres stoffer i slike mengder oppgitt i vedlegg I eller vedlegg II i nevnte forskrift. Formålet med forskriften er å forebygge storulykker der farlige kjemikalier inngår og å begrense konsekvensene slike ulykker kan få for mennesker, miljø og materielle verdier.

Forskrift om håndtering av farlig stoff:

Forskrift om håndtering av farlig stoff) har som formål å verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot uhell og ulykker med farlig stoff og i forskriftens § 7 stilles det krav til nødvendig kompetanse for enhver som prosjekterer, konstruerer, produserer, installerer, drifter, endrer, reparerer, vedlikeholder eller kontrollerer utstyr og anlegg som benyttes ved håndtering av farlig stoff.

2.9 Saksbehandling

Melding med utredningsprogram:

Forskrift om konsekvensutredning med tilhørende veileder beskriver saksgangen for en melding med utredningsprogram. Det skal utarbeides en melding som beskriver tiltaket, aktuelle problemstillinger som anses vesentlige for tiltakets effekter på miljø og samfunn og hvilke utredninger som er nødvendige. Problemstillinger og utredninger skal være beslutningsrelevante. Utredningsprogrammet definerer den videre prosessen for utredninger og søknader.

Meldingen med forslag til utredningsprogram skal på høring til berørte myndigheter og interesseorganisasjoner. Etter høringsperioden sammenstilles høringsuttalelsene, og Miljødirektoratet vurderer nødvendigheten av endringer i utredningsprogrammet. Miljødirektoratet er ansvarlig for å fastsette meldingen med utredningsprogram, og er ansvarlig myndighet for konsekvensutredningsprosessen.

Konsekvensutredning med utslippssøknad:

Konsekvensutredningen skal utarbeides på bakgrunn av det fastsatte programmet for utredningsarbeidet. Når de påkrevde utredningene er gjennomført og sammenstilt i konsekvensutredningen, sendes dette sammen med utslippssøknaden til Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet skal ved behandlingen av tiltaket vurdere konsekvensutredningen og innkomne uttalelser før det gis tillatelse eller avslag. Det kan knyttes vilkår til utslippstillatelsen.

2.9.1 Medvirkning i prosessen

Informasjon og medvirkning etter krav i konsekvensutredningsforskriften i denne prosessen vil sikres gjennom at punkter listet opp under følges. Se også kapittel 2.2

- Høring av melding med forslag til utredningsprogram
- Kunngjøring på Miljødirektoratets hjemmeside og direkte henvendelse til berørte myndigheter og interesseorganisasjoner
- Forslagsstiller vil også anmode om annonsering på Ringerike kommune sin hjemmeside og legge ut annonse i lokalavis at høring ligger tilgjengelig på Miljødirektoratets sine sider.
- Innarbeide relevante høringsinnspill i melding med forslag til utredningsprogram, og videre i konsekvensutredningen
- Kunngjøring av fastsatt utredningsprogram på Miljødirektoratet sin hjemmeside. Utsending av fastsatt utredningsprogram til alle som har gitt uttalelse.
- Høring av utslippssøknad og konsekvensutredning
- Miljødirektoratets innstilling med begrunnelse skal offentliggjøres, og vedtaket skal kunngjøres.

3 GJELDENE OVERORDNEDE PLANER OG RETNINGSLINJER

3.1 Statlige forutsetninger

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023:

Regjeringen legger hvert fjerde år fram Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. De nasjonale forventningene skal følges opp i fylkeskommunenes og kommunenes arbeid med planstrategier og planer, og legges til grunn for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen.

For perioden 2019–2023 har regjeringen bl.a. følgende forventninger til kommunal planlegging: Kommunene benytter de virkemidler som plan- og bygningsloven har for å effektivisere og forenkle planleggingen. Kommunene tilpasser detaljeringsgraden i planer og utredninger til behovet. Kommunene vektlegger arbeidet med å redusere utslipp av klimagasser, inkludert utslipp fra arealbruksendringer, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging. Oppdatert kunnskap om forventede klimaendringer og konsekvenser brukes i planleggingen. Kommunene legger vekt på klimatilpasning og samfunnssikkerhet i sin planlegging, og legger de høye alternativene fra nasjonale klimaframskrivninger til grunn for arbeidet. Risiko- og sårbarhetsanalyser legges til grunn for plan- og byggesaksbehandlingen.

Kommunene identifiserer og tar hensyn til viktig naturmangfold, friluftslivsområder, overordnet grønnsstruktur, kulturhistoriske verdier, kulturmiljø og landskap i planleggingen. Samlede virkninger tas hensyn til.

Kommunene tar hensyn til og beskytter drikkevannskilder i sin planlegging, slik at behovet for rensing ved produksjon av drikkevann reduseres.

Kommunene sikrer viktige jordbruksområder og kulturlandskap i landbruket gjennom langsiktige utbyggingsgrenser. Utbyggingsløsninger som kan redusere nedbygging av dyrka mark vurderes i samsvar med det nasjonale jordvernmålet.

Fylkeskommunene og kommunene legger til rette for videre utbygging av et godt samferdselsnett i hele landet.

Regjeringen har videre bestemt at FNs 17 bærekraftsmål, som Norge har sluttet seg til, skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, også i Norge. Det er derfor viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen.

Statsforvalterens forventningsbrev for 2022:

Statsforvalteren i Oslo og Viken har utarbeidet et forventningsbrev til kommunene for 2022, hvor det settes søkelys på prioriterte kommunale oppgaver som regjeringen har klare forventninger til. For kommunenes arbeid med samfunns- og arealplanlegging er bl.a. følgende saksområder vektlagt:

Bærekraftig utvikling og klimaendringer:

FNs bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største nasjonale og globale utfordringer. De 17 verdensmålene for bærekraftig utvikling er en felles arbeidsplan frem mot 2030 for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene. Kommunene er nøkkelpartnere i dette arbeidet og bør legge målene til grunn i sitt arbeid med tjeneste- og samfunnsutvikling. Klimaendringer er en av de største utfordringene vi står overfor i vår tid, og arbeidet for å bidra til reduserte klimagassutslipp skal prioriteres. Arealplanlegging er et av de

viktigste virkemidlene for å redusere klimagassutslippene fra transportsektoren og fra endret arealbruk (avskoging, nedbygging av myr mv.) og for å redusere konsekvensene av klimaendringene.

Naturmangfold:

Kommunene har ansvar for å bruke eksisterende kunnskap om og ivareta hensynet til naturmangfold i sin planlegging etter plan- og bygningsloven. I mange kommuner i Oslo og Viken er ikke kunnskapsgrunnlaget godt nok til at man kan legge eksisterende kunnskap til grunn for nye planer, og her må kommunene sørge for ny kartlegging. Det pågår et arbeid med å samle ny kunnskap om naturen, basert på Artsdatabankens type- og beskrivelsessystem Natur i Norge (NiN). All naturtypekartlegging fremover skal skje etter denne instruksen. Kommunene må bruke Miljødirektoratets instruks når de selv iverksetter og stiller krav om naturtypekartlegging.

Sikring av avløp:

Avløp skal være sikret i samsvar med forurensningsloven før utbygging.

Kommunenes arealplanlegging:

Prioriteringene tar utgangspunkt i de nasjonale forventningene og øvrige relevante styringsdokumenter og har et særskilt fokus på utfordringer knyttet til arealbruk i Oslo og Viken. I eget vedlegg til forventningsbrevet står det bl.a. at kommunene må legge vekt på at endret arealbruk langs vann og vassdrag ikke får negativ påvirkning på vannmiljøet. Hensynet til vannkvaliteten skal være tema på alle plannivåer. Planprosessene må synliggjøre hvordan nye tiltak og inngrep kan påvirke miljøtilstanden til en vannforekomst, og dette må veies opp mot miljømålet til vannforekomsten. Det kan være behov for restriksjoner på arealbruken for å ivareta naturmiljøet i og langs vassdrag, innsjøer og sjøområder.

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning:

Kommunene, fylkeskommunene og staten skal gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse stimulere til, og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på og tilpasses klimaendringene (klimatilpasning).

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging:

Planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet. Utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer.

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen:

Retningslinjene skal synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Arealer og anlegg som skal brukes av barn og unge skal være sikret mot forurensning, støy, trafikkfare og annen helsefare. Ved omdisponering av arealer som er i bruk eller er egnet for lek, skal det skaffes fullverdig erstatning.

Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021):

Retningslinjen gir anbefalte utendørs støygrenser ved etablering av nye boliger og annen bebyggelse med støyfølsomt bruksformål. Likeledes gis det anbefalte utendørs støygrenser ved etablering av nye

støykilder, som for eksempel veianlegg, næringsvirksomhet og skytebaner. Retningslinjen skal legges til grunn av kommunene, regionale myndigheter og berørte statlige etater ved arealplanlegging etter plan- og bygningsloven.

3.2 Regionale forutsetninger

Regional plan for verdiskaping og næringsutvikling i Buskerud (10.12.2014):

Hovedmålet i planen er økt verdiskaping og produktivitet. Buskerud skal legge til rette for en fremtidsrettet og bærekraftig næringsutvikling. Det er ikke angitt nærings- eller bransjespesifikke mål, men generelle satsningsområder. Vertskapsattraktivitet, kompetanse, klynger og nettverk, entreprenørskap, FoU og innovasjon og samferdsel er definert som delmål med egne tiltak.

Regional plan for areal og transport i Buskerud 2018-2035:

Planens hovedmål er et sterkt og bærekraftig Buskerud med byer og tettsteder med gode levekår, redusert klimagassutslipp og mindre transportbehov.

Næringslivet i Buskerud er i vekst og endring og det er et stort potensiale for vekst i arbeidsplasser. Nærhet til markeder, kompetansemiljøer og kvalifisert arbeidskraft gjør at byer og tettsteder får en viktig rolle i næringsutvikling og verdiskaping. Dette forutsetter god planlegging og forutsigbar tilgang på næringsareal knyttet til kollektivknutepunkt og andre strategiske lokaliseringer.

Gode samferdselsløsninger stimulere vekst i arbeidsplasser. Transport har stadig større betydning i den totale verdikjeden fra utvikling, produksjon og salg av varer.

Det er utarbeidet et eget handlingsprogram til regional plan for areal og transport i Buskerud.

3.3 Kommunale forutsetninger

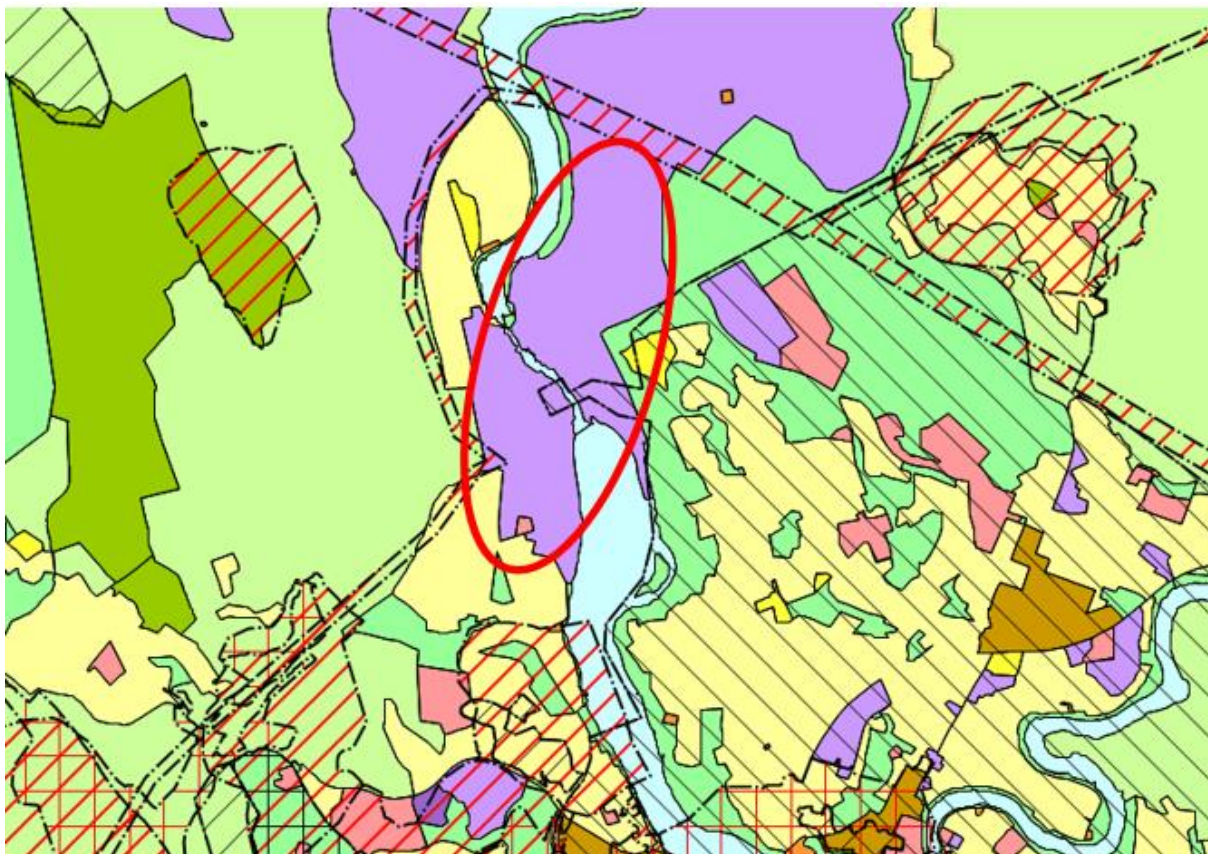
Kommuneplanens samfunnsdel:

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i kommunestyret 30.9.2021 og gjelder for perioden 2021-2030.

Samfunnsdelen har et utvalg av hovedmål for utviklingen i kommunen, blant andre at Ringerike skal være en av Norges mest spennende vekstregioner med et bærekraftig næringsliv, som gir høy verdiskaping og anstendig arbeid for alle. Det skal også satses på grønn omstilling og innovasjon for å møte framtidens utfordringer.

Kommuneplanens arealdel:

Gjeldende arealdel ble vedtatt 05.09.2019, og er under rullering. Det aktuelle området er i gjeldende plan avsatt til industri.

Figur 2 - Utsnitt fra kommuneplanens arealdel, tiltaksområdet er kun omtrentlig markert med rødt.

Næringsplan for Ringerike:

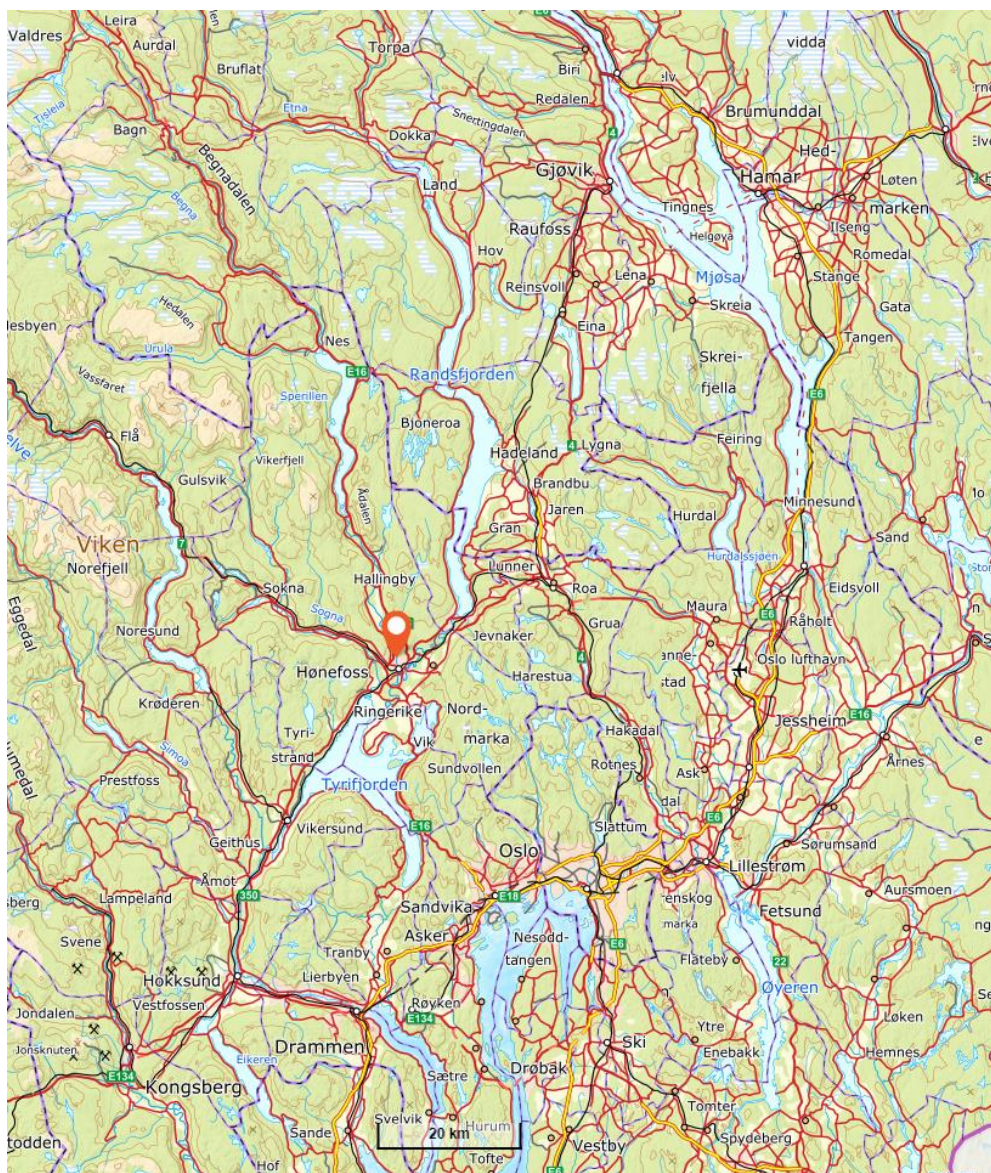
Handlingsplanen for næring "Næringsplan 2-1", ble vedtatt i kommunestyret 4.6.2020, og gjelder for 2020-2022. Ifølge planen er det overordnede målet for næringsutvikling i Ringerike å skape en ny arbeidsplass for hver andre nye innbygger. For å nå målet skal man vektlegge:

- Proaktiv arealforvaltning
- Klynger og nettverk
- Kunnskap og kompetansebygging
- Trekke virksomheter til regionen
- Entreprenørskap og innovasjon
- Næringsutvikling knyttet til regional vekst og offentlige investeringer

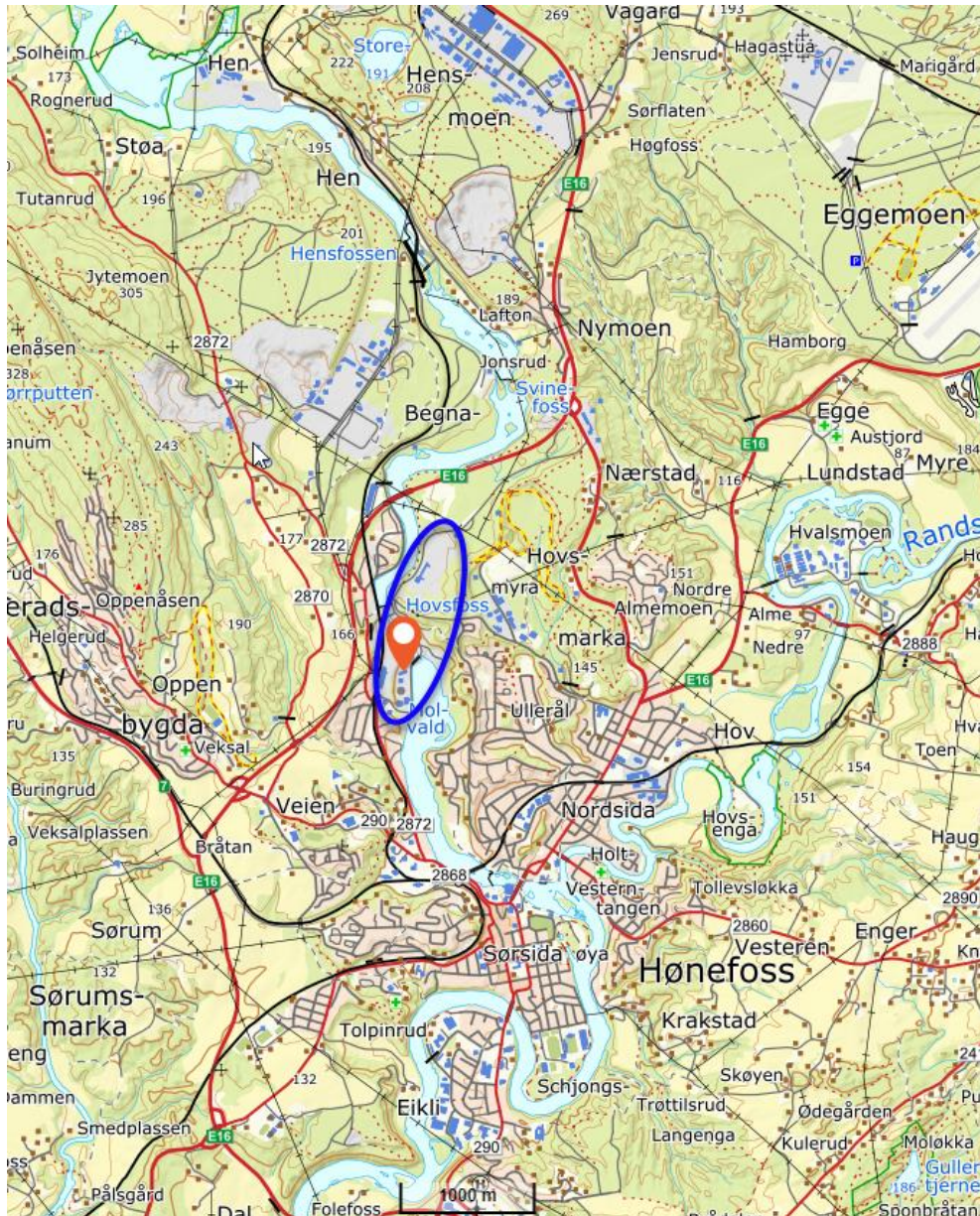
4 BESKRIVELSE AV TILTAKET

4.1 Lokalisering, størrelse og avgrensing av utredningsområde

Tiltaket skal etableres på Follum industriområde i Ringerike kommune, mesteparten av fabrikken vil være lokalisert på gårds- og bruksnummer 50/2. Nye installasjoner vil også etableres på gårds- og bruksnummer 87/575. Lokalisering av tiltaket er vist i Figur 3, Figur 4 og Figur 5 viser flyfoto over planlagt fabrikkområde og omkringliggende område.

Figur 3 - Lokalisering av tiltaket i Ringerike Kommune. Rød pil er plassert på eksisterende TMP3-bygning. Utsnitt hentet fra Kartverket.

Figur 4 - Lokalisering av tiltaket på Follum industriområde. Utsnitt hentet fra Kartverket.

Figur 5 - Flyfoto over planlagt fabrikksonråde og nærliggende områder.

Figur 6 og Figur 7 viser oversiktsbilde over dagens situasjon på området. I kapittel 4.2 vil fabrikksonråde beskrives og illustreres ytterligere.

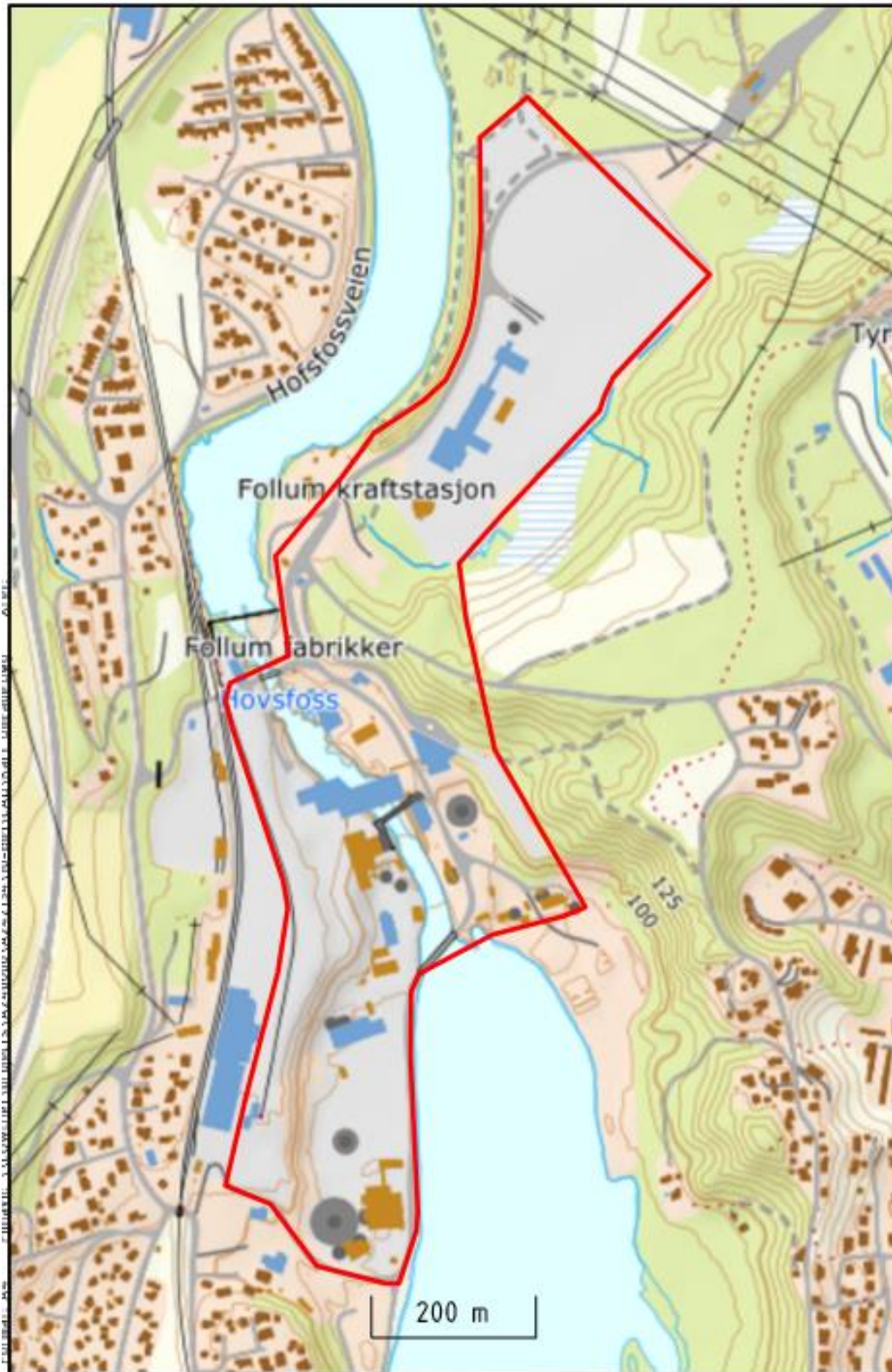
Figur 6 - Bilde over aktuelt tiltaksområde – eksisterende TMP3 bygning i forkant. Sett fra sør. Bilde hentet fra Treklyngen sin hjemmeside.

Figur 7 - Bilde over aktuelt tiltaksområde – eksisterende tømmerrenseri. Sett fra nord. Bilde hentet fra Treklyngen sin hjemmeside.

Utredningsområdet for tiltaket vil bestå både av et tiltaksområde og et influensområde, og det er derfor vist to forslag til avgrensinger for tiltaket. Selve tiltaksområdet er begrenset til område der fabrikken skal etableres - eksisterende bygninger/installasjoner som skal tas i bruk, og område der det skal bygges nye bygninger/installasjoner. Foreslått retningsgivende influensområde er området der det er forventet å kunne oppstå virkninger på grunn av tiltaket, og/eller der prosjektet har vurdert at det vil være hensiktsmessig å sette en avgrensing basert på en overordnet vurdering utredningstemaer.

Figur 8 viser tiltaksområdet og Figur 9 viser retningsgivende influensområde som strekker seg ned langs Storelva og Tyrifjorden med begrensning til Tyrifjordens utløp. Influensområde for det enkelte fagområde vil bli definert som en del av temautredningene.

Figur 8 – Tiltaksområde som i sin helhet er innenfor områdeplan nr. 343 "Follum"

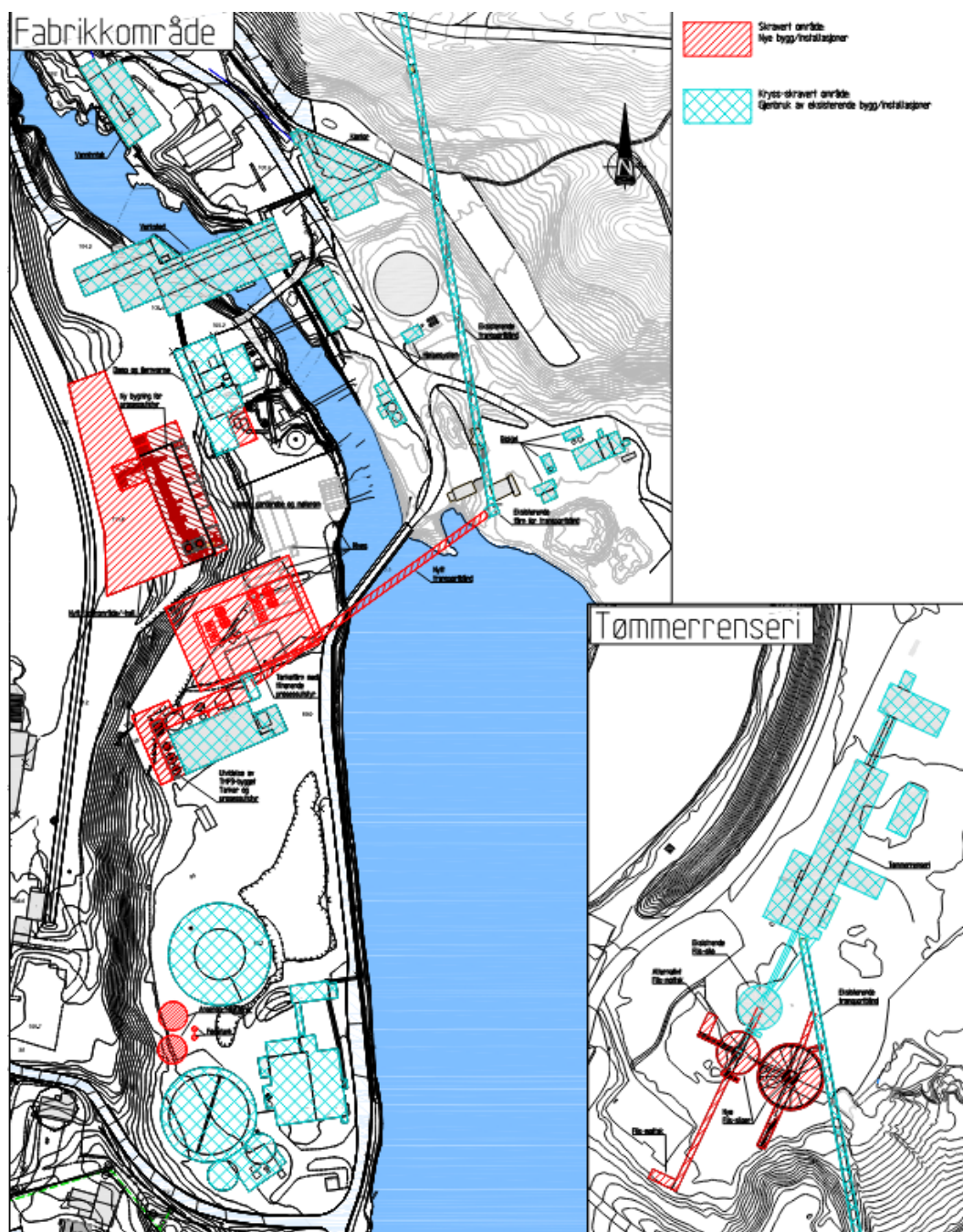

Figur 9 – Retningsgivende influensområde fortsetter langs Storelva og avsluttes ved Tyrifjordens utløp. Hele Storelva nedstrøms og Tyrifjorden er ikke vist.

4.2 Plassering og illustrasjon av bygninger, installasjoner og infrastruktur

For den nye BCTMP-fabrikken til Follum Utvikling planlegges det å gjenbruke flere eksisterende bygninger og tekniske installasjoner med tilhørende infrastruktur samt å bygge nye bygninger og tekniske installasjoner.

Figur 10 viser en forenklet situasjonsplan over området og viser omtrentlig plassering og areal av planlagte nye bygninger/installasjoner i rødt, og eksisterende bygninger/installasjoner i turkis.

Figur 10 - Situasjonsplan over planlagt tiltak. Nye bygninger/installasjoner er vist i rødt og eksisterende bygninger/installasjoner som skal gjenbrukes i turkis.

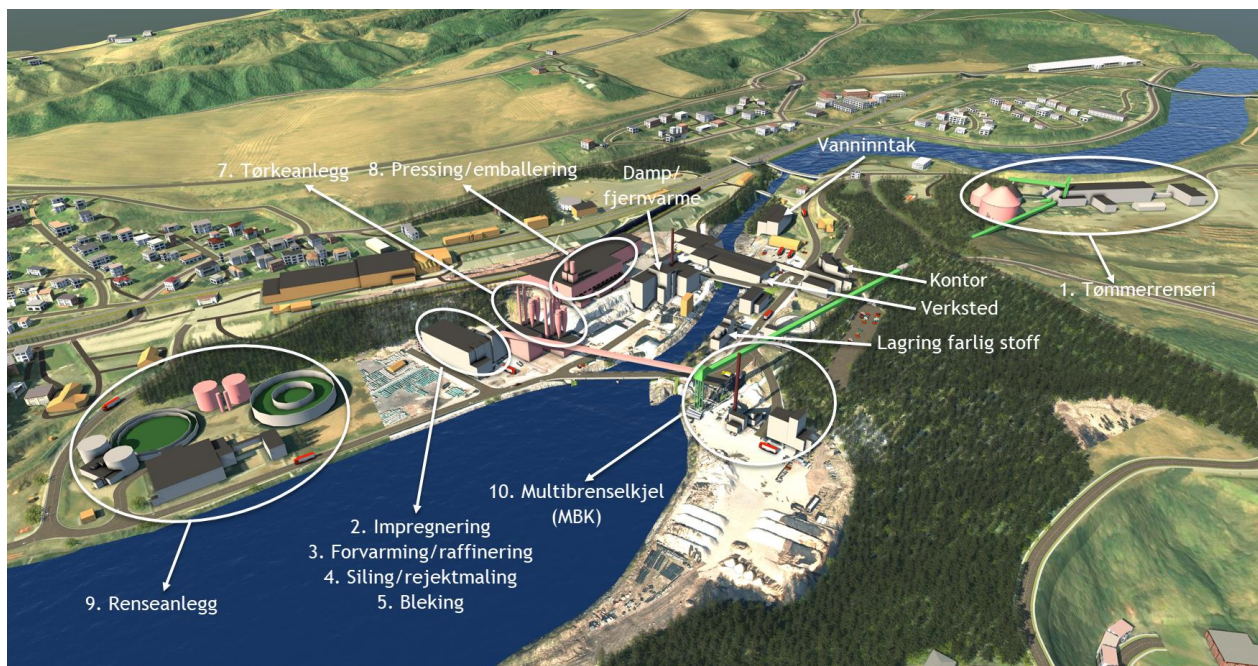
Følgende bygninger og installasjoner som var en del av Norske Skog sin tidligere fabrikk er planlagt å gjenbrukes (ikke uttømmende):

- Tømmerrenseri
- Kontor
- Verksted
- Bygning for vanninntak
- Multibrenselkjel (MBK)
- TMP3-bygning
- Hjelpesystemer og annen teknisk infrastruktur
- Damp- og fjernvarmebygning
- Transportbånd fra tømmerrenseri
- Bygning for strømforsyning
- Renseanlegg

Følgende bygninger, installasjoner og infrastruktur er planlagt å bygges nytt (ikke uttømmende):

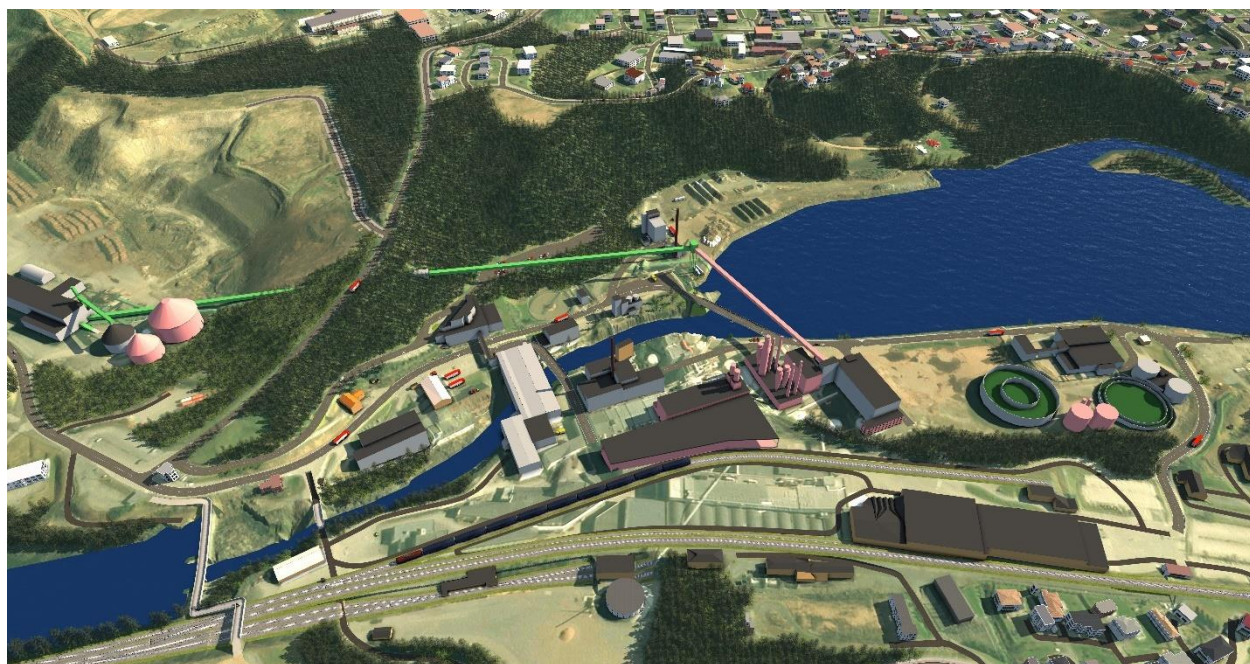
- Tørketårn med tilhørende prosessinstallasjoner
- Bygning for prosessanlegg (pressing av masse)
- Lagerområde/-bygg ved jernbane knyttet til prosessbygg
- 2 stk. nye siloer ved tømmerrenseri
- Utvidelse av eksisterende TMP3 for prosessinstallasjoner og tanker
- Utvidelse av transportbånd
- Utvidelse av renseanlegg
- Utvidelse av damp- og fjernvarmebygning

I Figur 11 er de viktigste anleggsdelene av planlagt fabrikk beskrevet, tall viser til anleggsdeler der det er vurdert å være utslippskilder (vist i Figur 19) for videre vurdering.

Figur 11 - 3D modell over planlagt fabrikksumråde sett fra sør-øst med beskrivelse av de viktigste anleggsdelene.

I Figur 12 vises fabrikksumrådet sett fra vest og i Figur 13 vises fabrikksumrådet sett fra sør. Figur 14 viser eksisterende tømmerrenseri og starten av transportbåndet ned til fabrikksumråde samt 2 nye siloer som planlegges å bygges, Follumveien som vil brukes for inn- og utkjøring synes også i forgrunnen av tømmerrenseriet.

Figur 12 – Bilde fra 3D modell over planlagt fabrikksumråde sett fra vest. Nye bygninger/installasjoner vist i lys rødt og eksisterende for gjenbruk i lys grå.

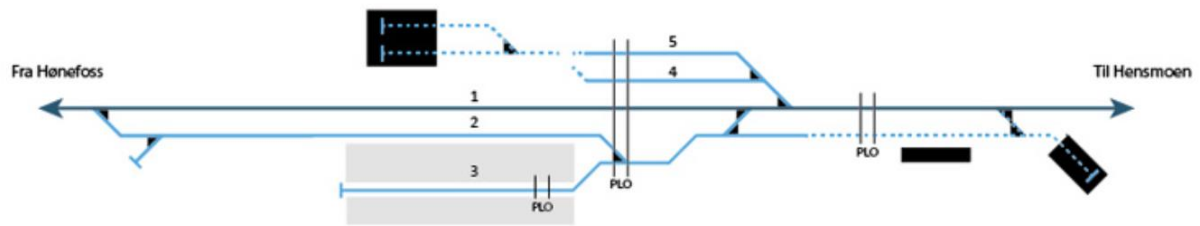

Figur 13 - Bilde fra 3D modell over planlagt fabrikkområde sett fra sør. Nye bygninger/installasjoner vist i lys rødt og eksisterende for gjenbruk i lys grå.

Figur 14 – Bilde fra 3D-modell sett fra nord-vest. Område ved eksisterende tømmerrenseri. Eksisterende tømmerrenseri i lys grå, og planlagte nye silos i lys rødt.

Eksisterende inn- og utkjørselsvei, Follumveien, fra Ådalsveien vil fortsatt brukes for inntransport av råstoff og tilsatsstoffer til produksjon. Eksisterende jernbane-tømmerterminal (Follum terminal) tilhørende "Hens-linja" som ligger inne på Follum industriområde skal i hovedsak brukes for uttransport av ferdigvare. Spor som er planlagt å brukes ved lasting av ferdigvare til jernbanevogner er spor 3. Foreløpig er det ikke planlagt arbeid innenfor 30 m fra jernbanespor (unntatt privat spor) eller kontaktledning. Se Figur 15 som viser sporplan for området.

Figur 15 - Sporplan Follum tømmerterminal. Spor 3 skal brukes ved utlasting av ferdigvare.

4.3 Utforming, teknologi, omfang og målestokk

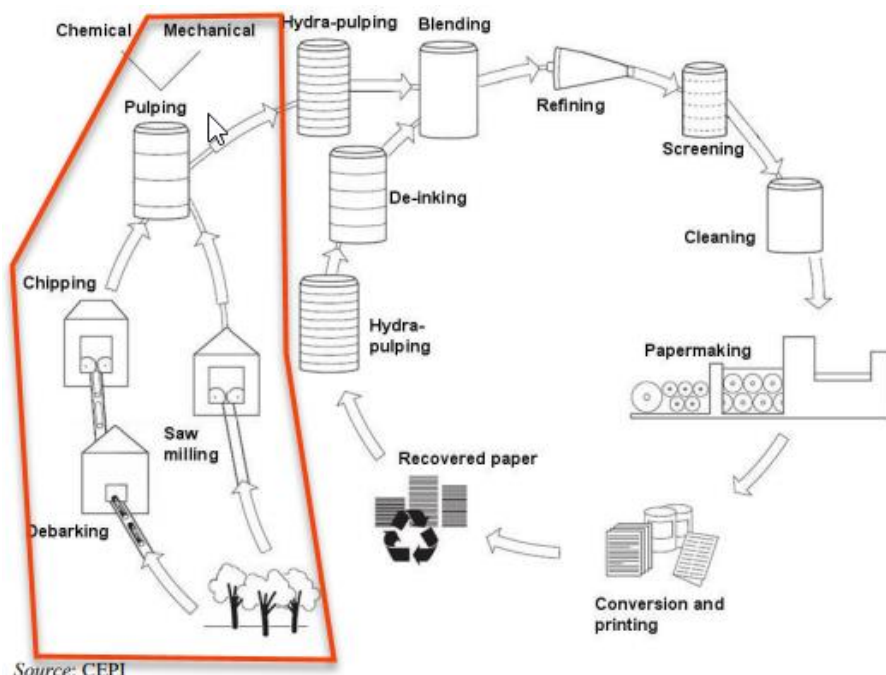
Overordnet beskrivelse:

Planlagt ny treforedlingsfabrikk vil være full-skala produksjon av papirmasse (BCTMP) for videre produksjon av emballasjeprodukter til bruk innenfor flere forpakningsområder.

Fabrikken er planlagt å driftes kontinuerlig gjennom året, men aktivitetsnivået vil variere slik at hovedaktiviteter vil være innenfor normale arbeidstider mandag til fredag. Det vil også være nedetid for planlagt inspeksjon og vedlikehold av de ulike fabrikkdelene. Et foreløpig estimat for antall ansatte er ca. 70 stk. fordelt på egne ansatte og innleid personell. Det vil også bli ringvirkninger i lokalområdet og noe nasjonalt med tanke på arbeidskraft knyttet til planlagt fabrikk.

Tekniske installasjoner vil som et minimum følge kravene/teknikkene som er beskrevet i *Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Production of Pulp, Paper and Board*. For øvrig vil bygninger, infrastruktur og tekniske installasjoner prosjekteres, bygges, driftes og vedlikeholdes etter gjeldende regelverk og anerkjente standarder og prinsipper samt god ingeniørpraksis for denne type anlegg/fabrikk.

Figur 16 viser overordnet blokkskjema for produksjonsprosessen for papir. Område markert i rødt viser hovedprosesser som vil utføres i fabrikk for treforedlingsproduksjon som planlegges.

Source: CEPI

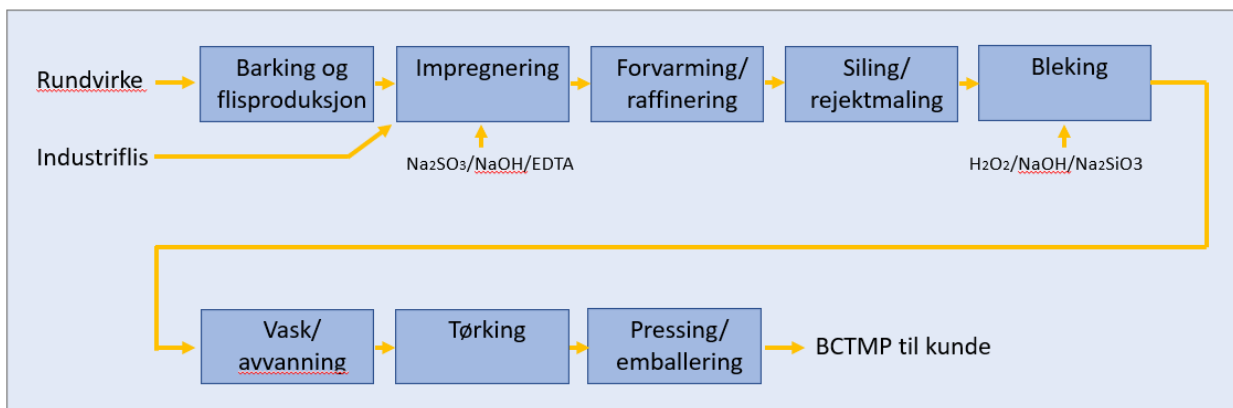
Figur 16 - Overordnet prosess for produksjon av papir. Prosessområder for produksjon av BCTMP er vist innenfor rødt område. Kilde: Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Production of Pulp, Paper and Board

Produksjon og produksjonsprosess:

Planlagt fabrikk vil produsere papirmasse basert på BCTMP-prosess (blekt kjemi termo mekanisk masse). BCTMP fremstilles i en prosess som gir et utbytte på omtrent 91-92 % av råstoffet, i forhold til kjemisk masse som kan være under 45 %. Det vil si at det går med mindre trevirke i produksjonen, noe som gir bedre ressursutnyttelse av skogen. Emballasjeprodukter basert på frisk fiber er 100 % resirkulerbare og fiberen kan da gjenbrukes og brukes til å produsere nye produkter, f.eks. bølgepapp (container board) basert på resirkulert fiber.

BCTMP er en fiber som i stor grad brukes til produksjon av kartong. I en flersjikt kartong brukes denne fiberen typisk i midtsjiktene med kjemisk masse på hver side og bestrykning på en eller to sider. I midtsjiktet bidrar fiberen til tykkelse og stivhet. Etter produksjon av kartongen vil den konverteres før den ferdige emballasjen vil brukes videre til for eksempel mat- eller drikkevarer. Men fiberen kan også brukes til andre formål som hygieneprodukter og trykkipapir, eller mer innovative formpressede fiberprodukter eller biokompositter.

Figur 17 viser et forenklet blokkskjema av produksjonsprosessen.

Figur 17 - Forenklet blokkskjema ved BCTMP-produksjon

Det er planlagt at fabrikk vil ha en årlig produksjonskapasitet på 300 000 tonn papirmasse.

Foreløpige vurderinger av nøkkeltall som for eksempel driftstid, vannbehov og logistikk for planlagt fabrikk er vist i Tabell 2.

Foreløpig estimerte mengder av råstoff og tilsatsstoffer er vist i Tabell 3. Råvarer i form av tømmer og flis samt tilsatsstoffer er planlagt å transporteres inn med lastebiler og ferdigvare er planlagt å transporteres ut via tog.

Tabell 2 - Nøkkeltall for planlagt fabrikk

Beskrivelse	Mengder (foreløpige ca. tall)	Kommentar
Produksjonskapasitet	300 000 tonn per år	
Driftstid	24 timer / 365 dager per år	Foreløpig grovvurdering. Det vil være planlagt nedetid for vedlikehold
Ansatte for drift av fabrikk	Ca. 70 stk.	Foreløpig grovvurdering.
Vannbehov Begna - Prosessvann	Ca. 5 000 000 m ³ per år	Grovt foreløpig estimat
Vannbehov Begna - Kjølevann	Ca. 5 000 000 m ³ per år	Grovt foreløpig estimat
Tankbiler med tilsatsstoffer	Ca. 250 per år	
Vogntog med tømmer	Ca. 14 500 per år	
Togtransport med ferdigvare	Ca. 1 tog per dag	Grovt foreløpig estimat

Tabell 3 - Oversikt over foreløpig estimerte mengder av råstoff og tilsatsstoffer

Råstoff/tilsatsstoffer	Mengder (foreløpige ca. tall)	Kommentar
Tømmer og industriflis	750 000 fm ³ ub (fast-kubikkmeter under bark)	Mengder vil fordeles på rundvirke (gran og bjørk) og industriflis i form av gran som vil være biprodukt fra sagbruk.
Natriumsulfitt (Na ₂ O ₃)	30 kg/tonn BCTMP	Tilsatsstoff flisimpregnering
Etylendiamintetraeddiksyre (EDTA)	2 kg/tonn BCTMP	Tilsatsstoff flisimpregnering
Hydrogenperoksid (H ₂ O ₂)	30 kg/tonn BCTMP	Tilsatsmiddel bleking
Natriumhydroksid (NaOH)	25 kg/tonn BCTMP	Tilsatsmiddel bleking
Natriumsilikat (Na ₂ OSi ₃)	20 kg/tonn BCTMP	Tilsatsmiddel bleking
Etylendiamintetraeddiksyre (EDTA)	3 kg/tonn BCTMP	Tilsatsmiddel bleking
Fosforsyre (H ₃ PO ₄)	Under utredning/prosjektering	Brukes i prosessen for renseanlegg
Urea (CH ₄ NnO)	Under utredning/prosjektering	Brukes i prosessen for renseanlegg
Polymer/flokkulant	Under utredning/prosjektering	Brukes i prosessen for renseanlegg

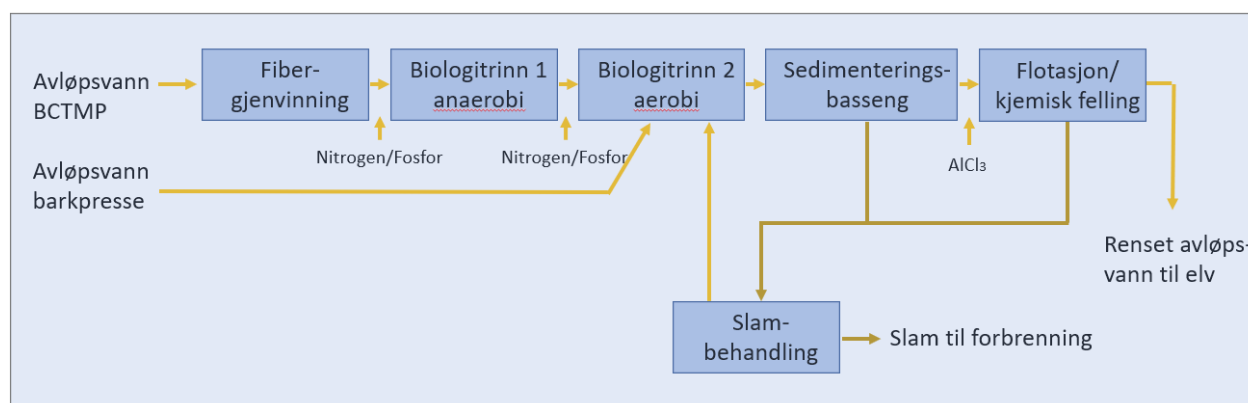
Det vil være gode løsninger med tanke på energi og klima. Selve produksjonen vil være ledende på elforbruk og den termiske energien er planlagt å baseres på forbrenning av bark, slam fra renseanlegget, biodiesel og energiflis fra rivningsvirke. I tillegg planlegges det med mulighet for å produsere biogass fra avløpsstrømmene som vil kunne brukes som energikilde. Mulighet for produksjon av biogass er i en tidlig fase og dermed ikke videre beskrevet eller illustrert i dette dokument, men det vil beskrives og utredes nærmere i konsekvensutredning.

Energiforbruk er foreløpig estimert til totalt ca. 100 MW fordelt på ca. 55 MW termisk kraft (damp) og ca. 45 MW elektrisk kraft. Eksisterende multibrenselkjel som per i dag har en tillatelse (annen virksomhet) på 25 MW er planlagt å overtas i dette prosjektet og samtidig øke kapasiteten. Tabell 4 viser oversikt og brensel og foreløpige vurderte energimengder.

Tabell 4 - Oversikt over type brensel og planlagt antatte energimengder fra multibrenselkjel

Brensel	Antatt energimengde (MW)	
	Vinter, gjennomsnitt	Sommer, gjennomsnitt
Bark og flis	9,5	9,5
Slam fra renseanlegg vann	1,9	1,9
Biogass fra renseanlegg vann	3,2	3,2
Biodiesel	22,1	11,1
Sum	36,7 MW	25,7 MW

Avløpsvann fra barkpresse- og BCTMP-prosessen vil gå via renseanlegg til elv, og slam vil gå til slambehandlingsanlegg der rester av slam vil gå videre til forbrenning i multibrenselkjel. Figur 17 viser forenklet blokkdiagram av prosessen for renseanlegget.

Figur 18 - Forenklet blokkskjema for renseanlegg vann ved BCTMP-produksjon.

4.4 Bruk av naturressurser

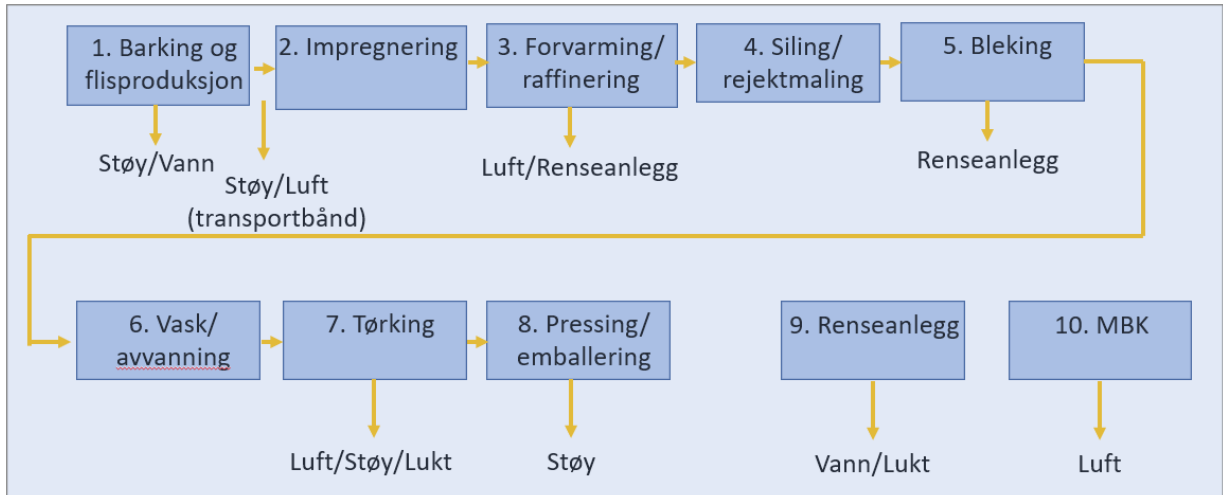
Råstoff til fabrikk vil være råstoff fra skogen i form av lavkvalitetsvirke og industriflis for eksempel flis fra lokale sagbruk. Det vil ikke være noe ny hogst av skogen på grunn av dette tiltaket, uten eksisterende tømmer vil omdisponeres.

Det vil også brukes vann fra Begna i ulike trinn i prosessen, både prosessvann og kjølevann. Forbruk er vist i Tabell 2 - Nøkkeltall for planlagt fabrikk.

Fabrikk vil utnytte sekundære råvarer/avfall som input/brensel til energiproduksjon for å redusere bruken av naturressurser.

4.5 Støy og forurensing

Planlagt fabrikk vil gi utslipp i form av støy, lukt og til luft samt utslipp til vann fra ulike kilder i prosessen. Figur 19 gir et overordnet bilde over vurderte utslippskilder i de ulike trinnene i prosessen.

Figur 19 - Oversikt over utslippspunkter. Nummer viser til beskrivelse til tekniske installasjoner gitt i Figur 11

4.6 Risiko og sårbarhet

Sårbarhet for klimaendringer og naturfarer:

Det vurderes innledningsvis at tiltaket ikke er spesielt sårbart med tanke på potensielle klimaendringer og naturfarer i form av skred, flom eller stormflo. Deler av tiltaket ligger innenfor hensynssone for flom og det vil gjøres risikoreduserende tiltak i den grad det er behov for dette for å unngå eventuelle skader i tilfelle flom i området.

Vurderinger og eventuelle tiltak knyttet til skred- og flomfare vil utføres i forbindelse med byggesaksprosessen mot Ringerike kommune. Disse temaene vil også vurderes i ROS-analyse som skal utføres i konsekvensutredningsprosessen.

Risiko for alvorlige ulykker eller katastrofer:

Det vil håndteres ulike typer av farlig stoff som brukes som skal brukes som tilsatsstoff i prosessen. Stoffer som vil lagres og håndteres på området vil ha potensiale for alvorlig ulykke ved en eventuell uønsket hendelse.

Tiltaket er av et slikt omfang at det kan også være potensiale for andre uønskede hendelser som kan forårsake en alvorlig ulykke.

Eksempel på risikoforhold/hendelser som vil ha potensiale for en alvorlig ulykke er (ikke uttømmende):

- Akutt forurensing
- Brann/eksplosjon
- Tilsiktede hendelser
- Flom

Som beskrevet kapittel 6.13 vil dette temaet utredes i ROS-analyse som skal utarbeides i konsekvensutredningsprosessen, og i tillegg skal det utarbeides kvantitativ risikovurdering (QRA) som vil ivareta/utrede risikoen knyttet til tredje person. Ved utarbeidelse av risikovurderinger i prosjektet vil relevante veiledninger og retningslinjer fra DSB brukes som underlag i prosessen.

4.7 Alternative lokaliseringer

Lokalisering av ny treforedlingsindustri på Follum er valgt med begrunnelse gitt i etterfølgende kapitel.

4.7.1 Nullalternativet/Alternativ 0

I alternativ 0 vil det ikke re-etableres treforedlingsindustri på Follum eller i Norge. Follum Utvikling vil ikke utnytte planlagt område på Follum til annen industri/fabrikk, og området vil sannsynligvis brukes til annen type av industrivirksomhet i fremtiden innenfor gjeldende regulering.

For å øke tilbudet etter økt etterspørsel av papirmasse vil produksjon av papirmasse sannsynlig etableres i andre land enn Norge. Brorparten av produksjonen av papirmasse i Europa i dag skjer i hovedsak i Sverige og Finland.

4.7.2 Alternativ 1 – Valgt lokasjon på Follum

I valgt alternativ vil det re-etableres treforedlingsindustri på Follum industriområde som beskrevet i denne melding.

Etablering av ny treforedlingsindustri andre steder enn Follum vil blant annet kreve høyere investeringskostnader og lengre transport for både råstoff og ferdigvare. Dette med bakgrunn i kombinasjonen av tilgjengelighet av eksisterende bygningsmasse og infrastruktur samt logistikkilde for råstoff og ferdigvare som ikke er tilgjengelig i et slikt omfang andre steder. Ved en re-etablering av treforedlingsindustri på Follum vil det redusere fotavtrykket i forhold til en nyetablering av tilsvarende industri andre steder på grunn av utnyttelse av eksisterende infrastruktur og bygningsmasse.

Bruk av tilgjengelig infrastruktur på Follum på et eksisterende fabrikkområde sparer store investeringskostnader. Da grunninvesteringene for å etablere et nytt fabrikkområde med samme infrastruktur er svært store, er det sannsynlige alternativ at investeringen gjøres i Sverige og ikke Norge. Det finnes ikke noe alternativt industriområde med tilgjengelig infrastruktur som muliggjør investeringen med rimelig investeringsbehov. Dette vil innebære fortsatt stor eksport av trevirke til Sverige med mindre norsk verdiskapning. Miljømessig er dette heller ikke noe godt alternativ da det gir transport av virke over lange avstander. Når det gjelder verdiskapning er det viktig å være klar over at store deler av verdiskapning og utvikling av arbeidsplasser finner sted på utsiden av selve virksomheten.

Med bakgrunn i ovenstående er en etablering av BTCMP-treforedling på Follum en god løsning med bruk av eksisterende infrastruktur, gode logistikk-løsninger med jernbane og en plassering med nærhet til betydelig virkeressurser. Nærhet til virkeressurser vil gi mindre transport og lavere CO₂-avtrykk, gjenbruk av infrastruktur og bygningsmasse vil også gi et lavere CO₂-avtrykk i forhold en nyetablering andre steder.

I Skandinavia i dag er det først og fremst i Sør-Norge det finnes betydelige virkeressurser i forhold til lokalt forbruk. Virke i denne sammenheng inkluderer både massevirke av gran og bjørk, men også flis fra treindustrien. En plassering av produksjon på Follum påvirker derfor også treindustrien positivt, med lokal avsetning av et bi-produkt med mindre transportbehov.

5 DAGENS SITUASJON/ANTATTE PROBLEMSTILLINGER

Dagens situasjon:

Fabrikken til Norske Skog ble lagt ned i 2012 og deler av fabrikken ble revet i 2014/2015. Figur 20 viser bygninger/installasjoner på fabrikkområdet som er revet og bygninger/installasjoner som står igjen på området. Bygninger /installasjoner som er markert i grønt er ikke revet. Det er kun et fåtall som er i bruk i dag.

Det er ingen produksjon eller bruk av tidligere produksjonslokaler som står igjen på området. Bygninger/lokaler som fortsatt er i bruk er kontorbygning og jernbaneterminal som er indikert som bygg 233 henholdsvis bygg 20, 21 og 45 i kart i Figur 20.

Figur 20 - Områdeplan av tidligere fabrikk til Norske Skog. Bygninger vist i grønt står igjen på området i dag.

Figur 6 og Figur 7 i kapitel 4.1 viser oversiktsbilder over fabrikkdeler som fortsatt står igjen på området.

I forhold til aktivitetsnivået før 2012 er det lav aktivitet i tiltaksområdet – sidespor 3 (jernbane) brukes for lossing/lasting av tømmer for mellomlagring og videre transport, område ved tømmerrenseri brukes for mellomlagring av tømmer/flis og det er etablert mindre virksomhet for produksjon av ved. Multibrenselkjel er fortsatt i bruk, men driften er tatt over av annen virksomhet. Tømmer for mellomlagring i ulike områder transporteres også med tømmerbil inn og ut av området.

Figur 21 viser skråfoto av området som viser en grov oversikt over aktivitet i tiltaksområde og nærliggende område.

Figur 21 - Oversikt over aktivitet i området (ikke uttømmende).

Som beskrevet i kapittel 6.1 vil dagens situasjon i området for temaer som er beslutningsrelevante beskrives mer i detalj i KU-rapport og temarapporter. Det vil også gjøres en verdivurdering for tema der dette er relevant.

Antatte virkninger/problemstillinger:

Virkninger for planlagt tiltak vil beskrives i temanotat og oppsummeres i KU-hovedrapport. Forslag til utredningsprogram som er gjengitt i kapittel 6 er basert på temaer som er gitt i Miljødirektoratets veiledning til konsekvensutredning og faktorer som er listet opp i forskrift om konsekvensutredninger § 21 (listet opp under).

- Naturmangfold
- Økosystemtjenester
- Nasjonalt og internasjonalt fastsatte miljømål
- Kulturminner og kulturmiljø
- Friluftsliv
- Landskap
- Forurensning
- Vannmiljø

- Jordressurser og viktige mineralressurser
- Samisk natur- og kulturgrunnlag
- Transportbehov, energiforbruk og energiløsninger
- Beredskap og ulykkesrisiko
- Virkninger som følge av klimaendringer
- Befolkningens helse og helsens fordeling i befolkningen
- Tilgjengelighet for alle uteområder og gang- og sykkelveinett
- Barn og unges oppvekstsvilkår
- Kriminalitetsforebygging
- Arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet.

I forslag til utredningsprogram er følgende temaer foreslått:

- Forurensning til vann
- Forurensning til luft
- Grunnforurensning
- Klima
- Naturmangfold
- Landskap
- Kulturminner og kulturmiljø
- Nærmiljø og friluftsliv
- Trafikk
- Støy
- Risiko, sårbarhet og beredskap
- Energiforbruk og kraftforsyning
- Overvann
- Lokale og regionale virkninger
- Anleggsgjennomføring

Temaer som ikke er inkludert fra § 21 i forskrift er enten vurdert som ikke beslutningsrelevante eller temaer behandles i andre områder som skal utredes.

Som beskrevet tidligere vil dagens situasjon/tilstand og virkningene for de ulike temaene beskrives ytterligere i selve konsekvensutredningen.

6 FORSLAG TIL UTREDNINGSPROGRAM

I det etterfølgende gis en oversikt over hvilke tema og undertema som skal utredes i forbindelse med konsekvensutredningen, herunder krav til datagrunnlag, innhold i utredningene og hvilken form de skal presenteres.

Konsekvensutredningen (KU-hovedrapport) skal presenteres som et eget dokument.

For enkelte tema skal det utarbeides egne temarapporter, med et sammendrag i KU-hovedrapport.

For øvrige tema stilles kun krav om en redegjørelse i KU-hovedrapport. Disse tema er ikke beskrevet som en del av utredningsprogrammet, men er listet opp i kapittel 6.18.

6.1 Metode

Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger M-1941 skal i hovedsak brukes som underlag i KU-prosessen, og overordnet vil konsekvensutredningen utføres iht. følgende hovedtrinn for hvert fagtema:

1. Beskrivelse av dagens situasjon (0-alternativet), inkl. verdivurdering for tema der dette er relevant.
2. Beskrivelse av framtidig situasjon og omfanget av endringer etter at planforslaget er gjennomført.
3. Vurdering av hvilke virkninger / konsekvenser disse endringene innebærer for miljø og samfunn.

Beskrivelse av dagens situasjon skal baseres på foreliggende datagrunnlag som evt. suppleres gjennom nye registreringer eller beregninger der det er behov for dette, jf. nærmere spesifisering i etterfølgende utredningsprogram.

Dersom det i konsekvensutredningen avdekkes vesentlige negative konsekvenser av tiltaket, skal det for de aktuelle fagtema beskrives avbøtende tiltak.

6.2 Beskrivelse av tiltaket

Planlagt fabrikk vil beskrives og illustreres ytterligere utover det som er gitt i denne meldingen i konsekvensutredningsprosessen. Nye bygninger, installasjoner, tekniske anlegg og annen infrastruktur vil beskrives og illustreres mer i detalj i KU-hovedrapport samt at valgte løsninger utdypes og presiseres ytterligere.

6.3 Forurensning til vann

Datagrunnlag: Tekniske data for planlagt virksomhet, beregninger, prøvetaking, data fra tidligere undersøkelser/prøvetaking		
UNDERTEMA	HVA SKAL KONSEKVENsutREDES?	PRESENTASJONSFORM
Vannmiljø	Renset prosessavløpsvann fra re-etablert treforedlingsvirksomhet ved Follum vil ledes til Begna eller Storelva. Et slikt utslipp inneholder organisk stoff, næringssalter og prosesskjemikalier. Arbeidet omfatter en vurdering av hvordan utslippet fra virksomheten vil påvirke Begna/Ådalselva/Molvald, Storelva og Tyrifjordens utløp med hensyn på følgende: • økologisk og kjemisk tilstand med hensyn på de aktuelle utslippskomponentene, ut fra føringer i vannforskriften med veiledere • naturmangfoldet i disse vannforekomstene, for eksempel for storørret og fuglelivet, og for Nordre Tyrifjorden naturreservat, ut fra føringer i naturmangfoldloven og i verneforskriften • brukerinteresser i Begna, Storelva og Tyrifjorden, for eksempel bading og drikkevann, ut fra blant annet vannmiljømål fastsatt i Hole og Ringerike kommuner Konsekvensvurderingen for utslipp til vann skal lages slik at den er med på å danne grunnlag for virksomhetens søknad om tillatelse til etablering og drift etter forurensningsloven. Avbøtende tiltak for å begrense punktforurensning skal beskrives. Vannforskriften med veiledere legges til grunn for utredningen.	Presenteres i egen rapport med resipientvurdering av Begna, Storelva og Tyrifjorden, og som sammendrag i KU. I tillegg har Follum utvikling fått laget et program for innhenting av kompletterende kunnskap om vannmiljøet i resipientene. Gjennomføringen av programmet ble igangsatt i februar 2022. Resultatene fra denne kunnskapsinnhenting vil bli presentert i et eget notat.

6.4 Forurensning til luft

Datagrunnlag: Meteorologidata, informasjon om tiltaket og beregninger/spredningsberegninger		
UNDERTEMA	HVA SKAL KONSEKVENsutREDES?	PRESENTASJONSFORM
Forurensning til luft	På grunn av nærheten til boliger skal det gjøres detaljerte spredningsberegninger for utslipp til luft. Det skal gjøres beregning av PM ₁₀ og NO ₂ . Det tas utgangspunkt i metodikk og anbefalinger i retningslinje T-1520. Beregningene forutsetter tilgang til informasjon om planlagt virksomhet (inkludert 0-alternativ) og andre lignende virksomheter, aktivitetsdata for beregning av utslipp, meteorologidata, samt lokalisering av luftfølsom bebyggelse.	Presenteres i eget temanotat – Luftforurensning og som sammendrag i KU.
Lukt	Vurdering av utslipp og spredning mot gjeldende regler og retningslinjer, og med tanke på luktblastning for naboer. Vurderingene gjøres opp mot veileder "Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven": TA-3019.	Presenteres i eget temanotat – Lukt og som sammendrag i KU.

6.5 Grunnforurensning

Datagrunnlag: Tidligere kartlegginger, nye prøver.		
UNDERTEMA	HVA SKAL KONSEKVENsutREDES?	PRESENTASJONSFORM
Grunnforurensning	Gjennomgang av prosjekt, historiske aktiviteter på hele eiendommen, samt tidligere gjennomførte undersøkelser av grunn og grunnvann. Gjennomgangen gir grunnlag for å vurdere og anbefale videre oppfølging ifm. etterfølgende byggesak og eventuell tiltaksplan etter forurensningsforskriften. Gjennomgangen vil også gi et grunnlag for om det må gjennomføres ytterligere undersøkelser knyttet opp mot tilstandsvurdering. Forhold knyttet til videre arbeid med tanke på tilstandsvurdering vil også utredes.	Presenteres i eget temanotat – Grunnforurensning og som sammendrag i KU.

6.6 Klima

Datagrunnlag: Beregninger, tiltaksbeskrivelse, gjeldende lokale og nasjonale klimamål		
UNDERTEMA	HVA SKAL KONSEKVENsutREDES?	PRESENTASJONSFORM
Klimagass- utslipp	Vurdering av i hvilken grad tiltaket påvirker klimagassutslipp. Dette inkluderer vurdering av om tiltaket gir økt klimagassutslipp fra industrivirksomhet, bruk av innsatsfaktorer (fossile energikilder) og trafikk. Klimagassutslipp som oppstår gjennom hele verdikjeden beskrives og utslippene vil kvantifiseres så langt det er mulig. Det forutsettes tilgang til relevant grunnlagsinfo for vurdering og evt. beregning (kvantifisering) av klimagassutslipp. Veileder M-1941 skal benyttes, og temaet håndteres som ikke-prissatt. Det skal vurderes hvordan tiltaket påvirker lokale og nasjonale klimamål. Aktuelle avbøtende tiltak skal vurderes, samt effekten av dem (så langt det lar seg gjøre). Avbøtende tiltak blir vurdert på flere områder som blant annet bygge – og anleggsfase, materialvalg, energibruk, transport, m.m. Vurderingen blir lagt på et overordnet nivå ved manglende nødvendig datagrunnlag.	Presenteres i eget temanotat – Klimagassutslipp og som sammendrag i KU.

6.7 Naturmangfold

Datagrunnlag: Tekniske data for planlagt virksomhet, offentlige kartdatabaser, egen befarings naturmangfold,		
UNDERTEMA	HVA SKAL KONSEKVENsutREDES?	PRESENTASJONSFORM
Naturmangfold	Konsekvenser for naturmangfoldet utredes i henhold til prinsippene i naturmangfoldloven. Det skal gjennomføres befarings av tiltaksområdet, gjennomgang av eksisterende kilder og vurdering av tiltaket etter naturmangfoldlovens §8-12. Påvirkningen på influensområdet skal også vurderes, herunder fuglelivet i Molvald.	Presenteres i egen temarapport – naturmangfold og som sammendrag i KU.

6.8 Landskap

Datagrunnlag: Kartgrunnlag, flyfoto, fotomontasjer, 3D-modell av eks. og ny bebyggelse.		
UNDERTEMA	HVA SKAL KONSEKVENsutREDES?	PRESENTASJONSFORM
Landskaps- virkninger	Eksisterende landskap og landskapsverdier skal beskrives. Det gjøres en vurdering av tiltakets (ny situasjon) påvirkning på landskapsverdier i området. Nær- og fjernvirkningen som følge av nye byggetiltak redegjøres for og dokumenteres gjennom fotomontasjer. Vurderinger av påvirkning gjøres på bakgrunn av perspektiver fra boligbebyggelsen i sør, øst og vest, samt fra Hønefoss sentrum.	Presenteres i eget temanotat – Landskap og som sammendrag i KU.

6.9 Kulturminner og kulturmiljø

Datagrunnlag: Eksisterende databaser, historiske foto, lokale nettkilder.		
UNDERTEMA	HVA SKAL KONSEKVENsutREDES?	PRESENTASJONSFORM
Kulturminner og kulturmiljø	Beskrivelse av historisk utvikling i området, kulturminner og vernestatus. Det gjøres en vurdering av hvordan tiltaket påvirker kulturminner og kulturmiljø og hvilke konsekvenser som følger av det. Vurdering av tiltaket sett opp mot gjeldende lovverk og føringer på området.	Presenteres i eget temanotat – Kulturarv og som sammendrag i KU.

6.10 Nærmiljø og friluftsliv

Datagrunnlag: Tiltaksbeskrivelse, temanotater, eksisterende databaser/kartlegginger av friluftsområder, befarings, lokale informanter.		
UNDERTEMA	HVA SKAL KONSEKVENsutREDES?	PRESENTASJONSFORM
Friluftsliv	Dagens bruk av området og en beskrivelse av området friluftslivsverdier. Det gjøres en vurdering av hvordan tiltaket påvirker friluftslivet og hvilke konsekvenser som følger av det. Utredningen følger Miljødirektoratets metode for konsekvensutredning for friluftsliv.	Presenteres i eget temanotat – Nærmiljø og friluftsliv og som sammendrag i KU.

6.11 Trafikk

Datagrunnlag: Trafikktall, trafikkframskrivning, beregninger. Trafikktall fra eksisterende aktivitet i området, tidligere trafikkanalyser/vurderinger fra området		
UNDERTEMA	HVA SKAL KONSEKVENSTREDES?	PRESENTASJONSFORM
Trafikk	Trafikkvurdering med beskrivelse av dagens situasjon, fremtidig trafikk til/fra området, atkomster, forhold for myke trafikanter og trafiksikkerhet. Det skal gjøres en vurdering av muligheten for gang-/sykkeltrasé gjennom industriområdet. Trafikkanalysen skal vurdere både anleggsperioden og driftssituasjonen.	Presenteres i eget temanotat – Trafikk og som sammendrag i KU.

6.12 Støy

Datagrunnlag: Tekniske data for planlagt virksomhet, tidligere støykartlegginger, støyberegninger.		
UNDERTEMA	HVA SKAL KONSEKVENSTREDES?	PRESENTASJONSFORM
Virksomhetsstøy	Støy utredes i henhold til retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442/2021, med tilhørende veileder. Det gjøres støyberegninger for tiltaket, og en vurdering av aktuelle avbøtende tiltak. Tidligere driftssituasjon innenfor området, og andre pågående virksomheter i nærheten, kan også være et sammenligningsgrunnlag for støyberegningene.	Presenteres i eget temanotat – Støy og som sammendrag i KU.

6.13 Risiko, sårbarhet og beredskap

Datagrunnlag: Eksisterende databaser, temanotater fra andre fag		
UNDERTEMA	HVA SKAL KONSEKVENSTREDES?	PRESENTASJONSFORM
Risiko og sårbarhetsanalyse	Hensikten med ROS-analysen er å avdekke sårbare forhold/objekter som kan forbindes med reguleringsplanen. Analysen skal avdekke forhold som kan medføre en uakseptabel risiko for menneske, miljø eller materiell. ROS-analysen skal identifisere hendelser, og vurdere sannsynligheten for disse, samt tilhørende konsekvens. Ved identifisering av uakseptabel risiko vil det være vesentlig å utarbeide forebyggende tiltak. Analysen er basert på den systematikk som bl.a. er beskrevet i "Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging. Metode for risiko- og	Presenteres i eget temanotat – Risiko- og sårbarhetsanalyse og som sammendrag i KU.

	sårbarhetsanalyse i planleggingen", utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), 2017/1/. Gradering av konsekvens og risiko følger betegnelse i samme publikasjon og i "Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen, DSB, 2014. Aktuelle temaer er blant andre flom, skred og storulykke.	
Kvantitativ risiko-vurdering	Det vil bli utarbeidet en egen kvantitativ risikovurdering (QRA). Dette skal håndteres i tråd med krav fra DSBs retningslinjer for kvantitative risikovurderinger for anlegg som håndterer farlig stoff. Akseptkriterier gitt i TEMA 13 – Sikkerheten rundt anlegg som håndterer brannfarlige, trykksatte og eksplosjonsfarlige stoffer utgitt av DSB vil legges til grunn.	Presenteres i eget temanotat – Kvantitativ risikovurdering og som sammendrag i KU.

6.14 Energiforbruk og kraftforsyning

Datagrunnlag: Tekniske data for planlagt virksomhet, konsesjon		
UNDERTEMA	HVA SKAL KONSEKVENSTREDES?	PRESENTASJONSFORM
El-kraft	Kartlegging av elektrisk kraftbehov og tilgjengelig kraft (infrastruktur og kapasitet) i området. På bakgrunn av kartleggingen skal behovet for eventuell utvidelse av nettet vurderes, og tiltak som kreves på lokal-, regional- eller sentralnett beskrives.	Presenteres i eget temanotat – El-kraft og som sammendrag i KU.
Energisamspill	Det skal gjøres en vurdering av energisamspill, -gjenvinning og bærekraft.	

6.15 Overvann

Datagrunnlag: Benytter relevante veiledere og beregningsprogram, samt Ringerike kommunes retningslinjer for overvannshåndtering.		
UNDERTEMA	HVA SKAL KONSEKVENSTREDES?	PRESENTASJONSFORM
Overvann	Det vil vurderes dagens situasjon med både avrenning på terreng, samt en kartlegging og vurdering av eksisterende overvannssystem. Det vil så vurderes og beregnes mulige nye løsninger med grunnlag i 3-trinnsprinsippet og blågrønne overvannsløsninger, spesielt	Presenteres i eget temanotat – Overvann og som sammendrag i KU.

	med tanke på behov for fordrøyning i henhold til gjeldende retningslinjer for overvannshåndtering i Ringerike kommune. Håndtering av forurenset overflateavrenning vil også vurderes og overordnede renseløsninger beskrives.	
--	---	--

6.16 Lokale og regionale virkninger

Datagrunnlag: Informasjon om investeringsomfang, antall og sammensetning av ansatte, befolkningsutvikling		
UNDERTEMA	HVA SKAL KONSEKVENSUTREDES?	PRESENTASJONSFORM
Lokale og regionale virkninger	Beskrivelse og vurdering av forventede lokale og regionale virkninger og ringvirkninger mht. verdiskapning og sysselsetning.	Presenteres i eget temanotat – Lokale og regionale virkninger og som sammendrag i KU.

6.17 Anleggsgjennomføring

Datagrunnlag: Tiltaksbeskrivelser, temanotater og gjeldende lover, retningslinjer og veiledere.		
UNDERTEMA	HVA SKAL KONSEKVENSUTREDES?	PRESENTASJONSFORM
Anleggs-gjennomføring	Beskrivelse av viktige tema og skadereduserende tiltak i anleggsperioden: - støy - miljøforhold (støv, avrenning osv.) - klimagassutslipp og reduserende tiltak - trafikk, inkl atkomster og kjøremønster - massehåndtering - arbeidsmønster	

6.18 Andre samfunnsmessige virkninger

6.18.1 Naturressurser

Det gjøres en vurdering av naturressurser i tilknytning til tiltaket og eventuell påvirkning av disse.

6.18.2 Folkehelse

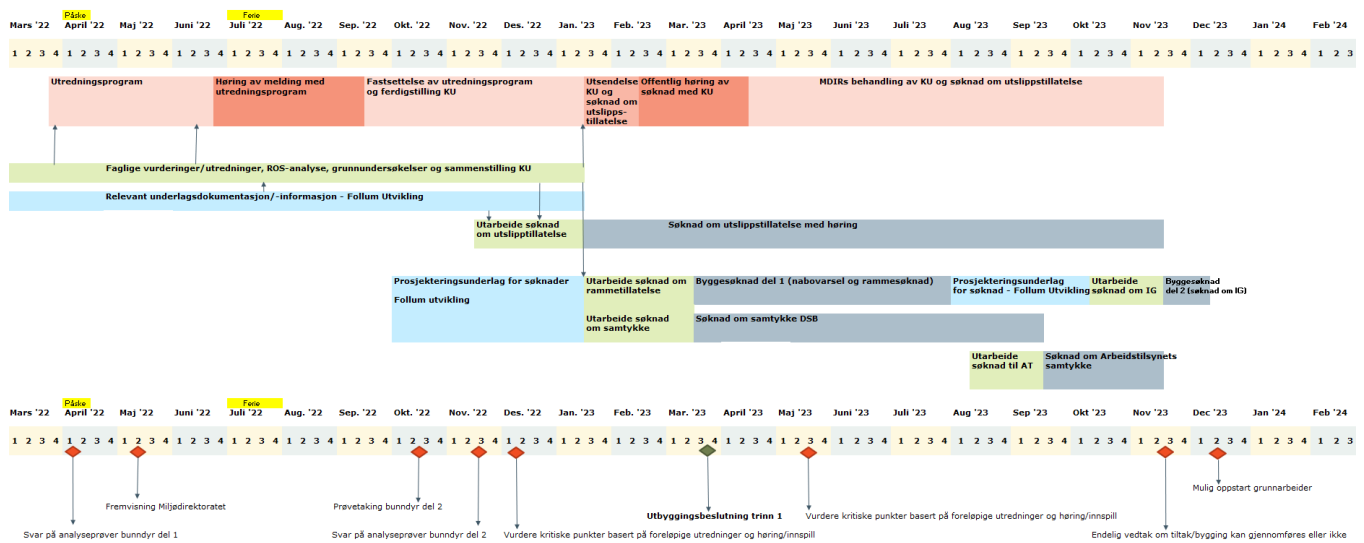
Det skal utredes hvorvidt og eventuelt i hvilken grad befolkningens helse og miljø kan bli berørt av foreslåtte tiltak, jf. forskrift om miljørettet helsevern, § 7 Overordnede krav, § 8 Beliggenhet og § 9 Helsemessige ulemper som virksomhet eller eiendom påfører omgivelsene. Med miljø menes både bomiljø og rekreasjonsområder på land og i vann. Temaet vil sees i sammenheng med nærmiljø og friluftsliv og barn og unges interesser.

6.18.3 Barn og unges interesser

Vurdering opp mot retningslinje for barn og unges interesser i planlegging.

7 Fremdrift

Figur 22 viser overordnet fremdriftsplan for prosjektet. I Tabell 5 er viktige milepæler oppsummert.

Figur 22 - overordnet fremdriftsplan for prosjektet

Tabell 5 - Viktige milepæler for planlagt fremdrift for konsekvensutredningsprosessen

Beskrivelse	Dato/uke
Utsendelse av melding med forslag til utredningsprogram til Miljødirektoratet	uke 24 - 2022
Melding med forslag til utredningsprogram på høring (min 6. uker ekskl. ferie)	uke 25-36 - 2022
Fastsettelse av utredningsprogram	uke 37 - 2022
Utsendelse av søknad om tillatelse og konsekvensutredning til Miljødirektoratet	uke 3 - 2023
Søknad om tillatelse og konsekvensutredning på høring (min. 6 uker)	uke 7-15 - 2023
Utbyggingsbeslutning trinn 1 – Follum Utvikling	Q1 - 2023
Miljødirektoratets behandling av søknad om tillatelse og konsekvensutredning	uke 16-46 -2023
Forventet vedtak av søknad om tillatelse og konsekvensutredning	Uke 46 -2023
Foreløpig forventet igangsettingstillatelse for tiltaket	uke 50 - 2023